

Na „Darze Pomorza” dookoła świata

Na wyspach Zielonego Przylądka

Z TENERYT NA SAO VINCENTE. — CZEM JEST WIA TR DLA ŻAGLOWCA? — MOTOR POMOCNICZY JEST POTRZEBNY, ALE NIE BUDZI ZACHWYTU PRAWDZIWEGO MARYNARZA. — DZIEŃ PRACY NA MORZU. — PLYWĄCE „SANATORJUM DLA ZDROWYCH”. — FRUWAJĄCY TADEUSZ. — W SENNEW MURZYŃSKIM MIASTECZKU. — FLEGMATYCZNA POCZTA. — „GŁOWA WASZYNGTONA”. — JUTRO PLYNIEMY DALEJ NA SAN DOMINGO.

Na Sao Vincente*) zachodzimy dość niespodziewanie. Wprawdzie kapitan nie wykluczał tej możliwości, ale jeszcze w przeddzień wieczorem nie wypowiedział się zdecydowanie, uzależniając wszystko od kierunku i siły wiatru.

Mindelło. *Kobiety murzyńskie ciężko cują. Transportowanie kukurydzy.*
Fot. M. Simon.

Jeśli chodzi o ten ostatni, to dla żaglowca i jego załogi odgrywa on rolę jeszcze może bardziej doniosłą, niż np. dla rolnika deszcz. To też mówi się o nim (a jak Czytelnicy widzą, — i pisze) bezustannie. Specjalne mapy wiatrów, wygląd i kierunek posuwania się obłoków, depesze meteorologiczne, są wciąż studiowane.

Po wyjściu z Santa Cruz, niestety nie mieliśmy dobrych warunków wiatrowych. Wprawdzie w dalszym ciągu wiał północno-wschodni passat, tak jednak anemiczny, że parokrotnie puszczałyśmy w ruch motor.

Zbędne chyba wydałoby się dziś dowodzenie korzyści posiadania na statku żaglowym pomocniczej siły mechanicznej, jednak żeglarze często na tę siłę narzekają. Ma ona to do siebie, że zawsze przybrudzi nieco pokład, a iskry wylatujące z komina co raz przepalają jakiś brezentowy pokrowiec, chociaż go się od czasu do czasu na wszelki wypadek polewa wodą. Poza tem pozbawia on żeglarza tych wrażeń, które daje żaglowiec w czasie ciszy. Trudno, niema co, godząc się z istnieniem wiatru, trzeba się zgodzić także i z tem, że żaglowiec współczesny jest dobrą może, ale jednak tylko imitacją żaglowca z okresu jego rozkwitu, z przed kilkudziesięciu lat.

Dzięki śrubie, 850 mil, dzielące Teneryfę od Sao Vincente, przebyliśmy w niespełna 6 dni.

I tym razem czas ten upłynął niespodziewanie.

Pracy ma każdy pod dostatkiem, zarówno marynarz, jak uczeń, jak wreszcie oficer. Roboczy dzień rozpoczynamy o 5 rano, kiedy jest jeszcze szaro. Kończymy o 6 po południu, kiedy jest już szaro. A właściwie ciemno. Bo po zachodzie słońca przed zwirotnikami noc następuje niemal momentalnie. W nocy

*) Jedna z wysp grupy Capo Verde (Zielonego Przylądka).

Komenda naczelna jubileuszowego zlotu harcerzy

Przewodniczący Związku Harcerstwa Polskiego, woj. Michał Grażyński, mianował komendę jubileuszowego zlotu harcerzy, który odbędzie się w Spale, w następującym składzie: komendant naczelny — naczelnik harcerzy sędzia Antoni Olbromski, komendantka jubileuszowego zlotu harcerzy — p. Helena Śliwowska, komendant jubileuszowego zlotu harcerzy — mjr. Ignacy Wądołowski, naczelniczka harcerzy — p. Jadwiga Wierzbianańska, kwatermistrz — p. Józef Ratajczak, szef prasy, propagandy i reprezentacji — dyr. Józef Sosnowski, lekarz naczelny — dr. Jadwiga Zienkiewiczówna, kapielan naczelny — ks. Marjan Luzar.

(Od naszego specjalnego korespondenta) pracują na zmianę tylko odwachy służbowe. Część pełni służbę: na sterze, „na oku”, na śródkreściu, reszta pompuje do zbiorników wodę z za burty, mierzy głębokość wody w reżach (ścieki na dnie statku), a gdy zachodzi potrzeba

— zajęta jest przy żaglach. Dla rozmaści, od czasu do czasu, rozbrzmiewają sygnały alarmowe: pożarowy, łodziowy (na opuszczenie statku przez załogę) lub „człowiek za burta”. Chodzi o skontrolowanie sprawności poczyni na wypadek potrzeby. Każdy z obsady statku ma zgóry wyznaczone miejsce i czynność.

Jakkolwiek słońce mocno dopieka

Ulica w Mindello.

Fot. M. Simon.

(temperatura w czasie dnia ponad 30°, nocą 24°) czasu na specjalne opalenie się jest niewiele. Zresztą i tak wszyscy bronzowieją, gdyż jakieś 80 proc. prac i zajęć odbywa się na pokładzie.

W izbie chorych niema nikogo, wobec czego lekarz i sanitariusz mierzą, ważą i opukują zdrowych. Czasem od-

Mindelło (Sao Vincente), 28. X. 1934 nosi się wrażenie, że jesteśmy pływającym „sanatorjum dla zdrowych”, a robota jest poto, żeby pacjenci się nie znudzili i mieli dobry apetyt. Co zaś się tyczy ostatniego — nikt chyba nie narzeka, zresztą odżywianie także jest niemal sanatoryjne, z częstym dodatkiem południowych owoców.

Myliliby się jednak ten, kto sądziłby, że stale na statku jest taka „sielanka”. Nie były nią ani tygodnie, któreśmy zostawili na wodach morza Północnego i Kanału, nie będzie nią jeszcze wiele tygodni z tych, które mamy przed sobą. Narazie więc gromadzimy energję i nabieramy sprawności.

W Mindello (miasteczko na Sao Vincente) zabawimy zaledwie kilkanaście godzin. Gdyby nie leżało akurat na drodze, która nam wskutek warunków wiatrowych wypadła, nie zawijałbyśmy na tę wyspę. A tak niedzielę poświęcujemy na kotwicy. Mamy zresztą i inne święto: Tadeusza. Z tej okazji groziło dziś życiu I oficera niebylejakie niebezpieczeństwo. Przy okrzykach uczniów „niech żyje” i „sto lat” fruwał niemal pod samą bombramreję.

W Mindello jesteśmy już po raz trzeci. W r. 1923 zawijał tu w drodze do Brazylii „Lwów” i w r. ub. „Dar Pomorza”. Niektórzy spodziewają się listów. Napewno są jakieś spóźnione z ubiegłego roku. Poczta tutejsza niema zwyczaju zwracać nadawcy listów niedoreczonych, to też leżą one, póki statek, na który były adresowane, znowu przypadkiem nie zawinie do Mindello. Poprzednim razem było kilka listów z r. 1932,

ków. Wyspa, jak i inne z tego archipelagu, liczącego 16 wysp większych i czterech mniejszych o ogólnej powierzchni 3850 km kw., jest górzystą. Roślinność pod względem ilości uboga, co jest wynikiem braku wody i skalistego gruntu. Ubogą

Murzynek z Mindello w „odswieżnym stroju”. Fot. M. Simon.

też jest i ludność murzyńska. Większość zajmuje się rybołówstwem, część pracuje przy przeladunku węgla, Mindello bowiem jest stacją bunkrową dla wielu parowców, kursujących na szlaku Europa—Ameryka Południowa.

Krajobraz zdaleka podobny do krajobrazu Teneryfy. Poszarpane szczyty górskie, dochodzące do 2.000 metrów wysokości nad poziomem morza. Szczyt Topo da Coroa na Sao Antao, liczący 1950 m, w czasie dobrej pogody widzialny jest z odległości 60 mil morskich (111 km). Na Sao Vincente natomiast można obserwować „śpiącego rycerza”, jak u nas w Zakopanem. Dla odmiany zważo tu „głową Waszyngtona”.

Jutro (29 października) wyruszamy dalej. Mamy przed sobą kawał drogi i nadzieję na dobre wiatry. Przy ich pomocy chcemy dotrzeć obiczanego terminu przybycia do San Domingo, a może też dopędzimy „Mercatora”), który dzięki temu, że wyszedł z Teneryfy o 3 doby przed nami, wyprzedził „Dar Pomorza” o jakieś 360 mil. Nie jest wykluczone, że w San Domingo ograniczymy postój do jednej doby. Dlaczego? — „Warunki wiatrowe”. Przy niektórych kierunkach postój na kotwicy przed tem miastem jest bardzo niedogodny, a do portu wejść nie możemy, gdyż zagłębienie naszego statku jest o metr większe, niż głębokość wody w porcie.

A więc dowidzenia! Następna korespondencja będzie już z San Domingo.

Stanisław Kosko.

*) Belgijski żaglowiec szkolny.

Piękny rozwój Kół Młodzieży P. C. K.

Na odbytem onegdaj w Warszawie posiedzeniu Komisji Głównej Kół Młodzieży Polskiego Czerwonego Krzyża dokonano wyboru prezydium tej komisji. Prezesem wybrany został ponownie min. Kuehn, wiceprezesami b. wojewoda Sołtan i b. ambasador Filipowicz, sekretarzem p. Anna Roszkowska, przewodnicząca oddziału warszawskiego Z. H. P.

Koła młodzieży P. C. K. rozwijają się na szeroką skalę. W ciągu roku bieżącego przy było 655 nowych kół i liczba ich wynosi obecnie 2.625 na terenie całego kraju. Liczba członków, która wynosi około 160.000 osób, wzrosła w ciągu bieżącego roku o zgórą 50 tysięcy.

Dzięk w Bydgoszczy

niedziela
25
listopada

Kalendarzyk rzym.-kat.

Sobota: Jana od Krz. DK. — Niedziela: Katarzyny p.m.

— **Dyżur lekarza kolejowego** w niedzielę dnia 25 bm. pełni dr. Fomic, ul. Wileńska 2.

— **Dyżur nocny aptek** do dnia 25 bm. pełni: Apteka Piastowska, ul. Śniadeckich 49, tel. 6-82 i Apteka pod Orłem, St. Rynek im. Marsz. Piłsudskiego 1, tel. 98.

Z TEATRU MIEJSKIEGO.

W sobotę premiera doskonałej komedji St. Kiedrzyńskiego „**Ten i tamten**”. Bogata akcja sztuki odtwarzającej historię miłości utalentowanego muzyka do swej żony, która usiłuje porzucić go dla bogatego dyrektora cukrowni, posiada znakomite walory sceniczne w pełni wykorzystane przez doborowy zespół wykonawców. Osia zainteresowania sobotnią premierą jest pierwszy występ Lili Zielińskiej obdarzonej niezwykle urodą i piękną aparycją; znaney divy filmowej i wybitnej artystki sceny stołecznej. Reżyseruje St. Dąbrowski.

W niedzielę po południu o godz. 16 po cenantach zniożonych „**Bal w Savoyu**”, wieczorem „**Ten i tamten**” St. Kiedrzyńskiego. **Geny najniższe** (od 10 do 99 gr.) obowiązują na ostatnie przedstawienie bajki St. Dąbrowskiego „**Robinson Krusoe**”, która się odbędzie w poniedziałek 26 bm. o godz. 5 (17) — **„Poranek charytatywny”** odbędzie się w Teatrze Miejskim w niedzielę, dnia 25 bm. o godz. 12.30. Na program poranku złączają się słowa wstępne p. Prezydenta miasta, deklamacja p. Nowickiej, referat p. Kuratora Steina z Poznania n. t. „Caritas w obliczu nędzy czasów współczesnych”. Część koncertowa wypełnią śpiewy chóru miejscowej Szkoły Podchorążych i występy solowe p. Fontanówny.

Bilety w cenie 30 i 50 gr. nabyć można w biurze Bydg. Okręgu „Caritas”, ul. Marcinkowskiego 1, i w biurach parafjalnych.

REPERTUAR KIN.

ADRIA: „Markiza Yoriska”.
APOLLO: „O czym śnią dziewczęta”.
BAŁTYK: „Walka w podziemiach”.
KRISTAL: „Pieśń Kozaka”.
REWJA: „Zabójstwo o świcie”.

KINO KRISTAL

WYSWIETLA

Porywający, oszalałający kozackimi pieśniami i tańcami arcyfilm Foxa p. t.

PIEŚŃ KOZAKA

z śpiewakami z Bożej łaski **Jose Mojica Rosita Moreno i Mona Maris**

Napięcie! Tempo! Wystawa!

Emocjonujący scenarjusz! 9665

Posątek o g. 5.10, 7.10 i 9.10, w niedz. o g. 8.15

Informator

dla przyjeżdżających do Bydgoszczy

Odjazd pociąg. z Bydgoszczą

(ważny od dn. 7. 10. 1934 r.)

Toruń—Warszawa: 2,37, 6,50, 8,05, 9,57, 13,55, 15,30, 18,01, 19,58, 21,26, tranzytowy 23,16.

Tczew—Gdańsk—Gdynia: 0,40, (do Łaskowic), 3,56, 5,50 (do Łaskowic), 7,35, 12,13, 13,13, (do Łaskowic), 17,17, 20,03, 20,16

Kościerzyna—Gdynia: 8,13, 15,45.

Nakło—Piła: 0,01, 6,15, 10,49, 14,45, 19,46.

Unisław—Brodnica: 4,50, 8,11, 13,45, 16,10, 21,55.

Inowrocław—Poznań: 2,21, 3,50, 6,20, 11,45, 13,40, 18,10, 20,40, 22,25.

Wągrowiec—Poznań: 5,00, 10,32, 13,26, 18,54.

Inowrocław—Karsznice—Herby Nowe: 2,21, 13,40.

Restauracje i Kawiarnie

Restauracja i Cukiernia Berendt. Wyborowa kuchnia, wysmienite ciastka.

Poleca najsmaczniejsze, najobfitsze i najzdrowsze obiady i kolacje Kawiarnia „Zacisze”, Bydgoszcz, ul. Śniadeckich 3. Dla p. p. urzędników zniżka. (8418)

Z miasta

— **Osobiste.** W tych dniach przydzielony został do Starostwa w Bydgoszczy p. referendarz mgr. Edmund Nowakowski, który objął referat bezpieczeństwa na miasto Bydgoszcz.

— **Bezpłatny poranek muzyczny.** Staraniem Sekcji Muzycznej przy Kole Prac. Oświatowych odbędzie się w niedzielę, dnia 25 bm. o godz. 12 w wielkiej sali Resursy Kupieckiej poranek muzyczny, w którym udział biorą: Orkiestra KPW. pod dyr. kapelmistrza Szulca, chór „Lutni” pod batutą prof. E. Roeslera, uczniowie Miejsk. Kon-

Wybory sółtysów w powiecie bydgoskim

Dnia 27 bm. odbędzie się w powiecie bydgoskim w gromadach, w których zostały wybrane Rady Gromadzkie — wybory sółtysów i podsółtysów.

Wybory sółtysów i podsółtysów, oraz delegatów do gminnych kolegiów wyborczych, które mają za zadanie wybór radnych gminnych odbędzie się w gromadach nie posiadających Rad Gromadzkich tylko zgromadzenia gromadzkie dnia 6 grudnia b. r.

Rocznica powstania listopadowego — świętem podchorążego

29 bm. nastąpi uroczyste zaprzysiężenie Dyw. Kursu Podchor. Rezerwy

Pamiętny czyn podchorążych Wysockiego, którzy w listopadowy dzień targnęli się z entuzjazmem i młodzieńczą odwagą na kilkakroć silniejszego wroga na ulicach Warszawy, mimo swego późniejszego niepowodzenia — zapisał się złotymi głoskami w księdze historii walk o Niepodległość. Dzień ten też stał się świętem podchorążego. Corocznie w wolnej już Polsce — dzień 29 listopada obchodzony jest uroczystością, a ostatnio — w dniu tym przyszli podchorążowie, szeregowi z cenzusem składają przysięgę żołnierską na wierność ojczyźnie i sztantarowi. Trzeci zrządu Dywizyjny Kurs Podchorążych 15 dywizji piechoty wielkopolskiej znajduje się w Bydgoszczy, przy 62 p. p. „dzieci bydgoskich” (poprzednie dwa były przy 59

p. p. w Inowrocławiu), to też uroczystością odbędzie się obecnie w naszym mieście.

Jak dowiadujemy się i w b. roku odebranie przysięgi od wychowanków kursu nastąpi w dniu święta podchorążego — dnia 29 listopada. Program tej uroczystości przedstawia się następująco: dnia 28 bm (w wigiliję rocznicy powstania) o godz. 17 w hali gimnastycznej 62 p. p. przy ul. Warszawskiej 10a odbędzie się wieczornica. Dnia 29 bm. — o godz. 9 uroczyste nabożeństwo w kościele garnizonowym, o godz. 11 akt zaprzysiężenia szeregowych z cenzusem na St. Rynku im. Marsz. Piłsudskiego, o godz. 12 wspólny obiad żołnierski w hali gimnastycznej 62 p. p.

Tragiczna śmierć młodej dziewczyny pod kołami naładowanego wozu

Opodał wsi Pokrzydowo w okolicy Szubina zdarzył się w dniu 22 bm. krew w zyłach mrozący wypadek, który pociągnął za sobą życie młodej, bo dopiero 22 lata liczącej Ireny Żychlińskiej. Dziewczyna, jadąc na wysoko naładowanym wozie z burakami, podczas zjazd-

du z pochyłości spadła pod koła furmanki i to tak nieszcześnie, iż zanim wóz zatrzymało — koło przejechało jej szyję. Po dwunastu niespełna minutach nieszczęśliwa zmarła, gdyż ciężar zmiażdżył jej kręgosłup, przerywając stos pacieryowy.

serw. Muz. p. Borkowski (bas) i p. Mizgałski (celo). Wstęp wolny.

— **Jesienną zabawę taneczną** urządza dn. 1 grudnia r. b. w Resursie Kupieckiej Związek Strzelecki Oddz. Bydgoszcz — miasto nr. 10 na Bielawkach. Początek o godz. 19.30. Zabawa urozmaicona będzie częścią rewjowa. Wstęp 99 gr.

— **Związek Nauczycielstwa Polskiego ogn. Bydgoszcz.** Nadzwyczajne walne zebranie dziś w sobotę o godz. 19 w szkole wydzielonej. Referat: Tatyka Związku, oraz wybory.

— **Jeszcze tylko sto!** W najbliższą niedzielę o godz. 12.30 w poł. odbędzie się w Teatrze Miejskim „Poranek charytatywny”, którego dochód przeznaczony jest dla biednych naszego miasta. Jeszcze tylko 100 biletów w cenie 30 i 50 gr. czeka na nabywców. Reszta miejsc wysprzedana.

Bilety nabyć można w biurze Bydg. O. kręgu „Caritas”, ul. Marcinkowskiego 1. W sobotę, dnia 24 bm. i w niedzielę przed „Porankiem” także w kasie teatralnej.

— **Bydgoski Oddział Polskiego Tow. Przyrodników im. Kopernika** odbędzie we wtorek 27 bm. w Państw. Instytucie Naukowym Gospodarstwa Wiejskiego, plac Weysenhoffa 11, posiedzenie naukowe, na którym p. inż. Bładowski wygłosi referat p. t. „O polu magnetycznym”. Wstęp wolny.

— **Św. Mikołaj** w asyście chorów anielskich zstąpi dnia 6 i 7 grudnia br. o godz. 16 na deski Teatru Miejskiego. Rodzice, którzyby chcieli, ażeby w imieniu św. Mikołaja doręczyli ich dzieciom podarki aniolowie, zechcą złożyć paczki w Żeńskim Katol. Gimnazjum Miejskim najpóźniej w przeddzień przedstawienia, zaznaczając na każdym podarku wyraźnie: a) czwartek, cy piątek, b) imię i nazwisko obdarzonego, c) stronę zajętego miejsca w Teatrze (prawa czy lewa), d) rząd i położenie (parter I., balkon II. itp.), e) nu. hotelu.

Bilety do nabycia w Gimnazjum, ul. Staszica 4.

— **Biblioteka T.C.L.** mieści się w szkole im. Estkowskiego przy ul. Poniatowskiego. Czynną w niedzielę od godz. 12—13.

— **Roczne walne zebranie Bydgoskiego Tow. Wioślarskiego** odbędzie się w środę dnia 28 bm. o godz. 19.30 w lokalu hotelu Lenguinga.

— **Zw. Właścicieli Małych Nieruchomości przy E.B.W.R. Kolo Bartodzieje M.** — **Zimnowod.** Zebranie plenarne z referatem o ul-

Uwaga Rezerwiści!

Zarząd Grodzki i Powiatowy Związku Rezerwistów w Bydgoszczy wzywa wszystkich rezerwistów niestowarzyszonych i nienależących do Związku Rezerwistów o zapisywanie się na członków Związku. Związek Rezerwistów, jako organizacja przysposobienia wojskowego, mający na celu, utrzymanie gotowości bojowej członków, niezbędnej dla obrony Państwa w ramach statutu i regulaminu kontynuuje pracę wyszkoleniową, pod względem wojskowym, oświatową i wychowanie obywatelskie wśród swoich członków i ich rodzin.

W zrozumieniu powyższych potrzeb państwowych i wszystkich obywateli obowiązkiem moralnym każdego rezerwisty jest zgłoszenie się i zapisanie się na członka organizacji Związku Rezerwistów i kontynuowanie prac wojskowych i obywatelskich przez wszystkich rezerwistów dla dobra Państwa i jego potęgi.

Zarząd Grodzki i Powiatowy Związku Rezerwistów w Bydgoszczy.

Nowowiejski do młodzieży Szkoły Wydziałowej

Młodzież Wydziałowej Szkoły męskiej w Bydgoszczy wysłała Feliksowi Nowowiejskiemu życzenia imiennowe na pięknej laurce w motywach kaszubskich.

W odpowiedzi na szczere życzenia młodzieży mistrz Nowowiejski nadesłał pismo następującej treści:

„Moi Kochani!

„Co za miła w dniu moich imienin niespodzianka! Z całego serca Wam dziękuję za pamięć i życzenia. Szczególnie uznanie p. Giezmie (klasa V), który jakże pięknie wymalował motyw kaszubski. Widzę też fragment mego „Hymnu do Bałtyku”, pewnie hymn ten natchnął Was do sprawienia radości kompozytorowi. Informuję, że po stworzeniu opery morskiej „Legenda Bałtyku” komponuję nową: „Kaszuby”, które to dzieło czepie muzyczne i literackie tworzywa z oryginalnego folkloru kaszubskiego. Wasz dowód sympatii krzepi ducha i zachęca do dalszej pracy twórczej w zakresie tematów morskich.

Jestem przekonany, że ponieważ umiecie ocenić znaczenie sztuki muzycznej dla kultury polskiej; i w przyszłości będziecie pielegnować pieśń, a temsamem nadal uszlachetniać młode serca.

Na pamiętke wpisuję główny motyw mego „Legendy Bałtyku”.

Mocny uścisk dłoni Wszystkim! Cześć pieśni polskiej!

(—) Feliks Nowowiejski.

Poznań, dnia 20 listopada 1934 r.”

Obóz zimowy dla Przyjaciół Harcerstwa

Obóz zimowy w rodzaju kolonji, połączony z kursem narciarskim w czasie od 26 grudnia b. r. do 10 stycznia 1935 r., dla byłych, jak również czynnych starszych harcerzy i harcerzy oraz członków współdziałających Z. H. P. i ich rodzin, urządza Wydział Kół Przyjaciół Harcerstwa Wielkopolskiego Okręgu Z. H. P. w Ślaskich Beskidach, w Bremie, stacja kolej. Skoczów.

Koszty udziału wraz z utrzymaniem zbiorowem i przejazdem wyniosą ca. 60,00 zł. dla uczestników kursu narciarskiego 5,00 zł. więcej. Reflektanci indywidualnych (odrębnych) kwartał dopłacają różnie.

Zamiarem Wydziału jest umożliwienie korzystania na dogodnych warunkach z wypoczynku i godziwej rozrywki w okolicy zdrowej na tle przyrody naszych gór w szacie zimowej (w pobliżu Wisły — Ustronia — Bucza) tym wszystkim, którzy nie mogą brać udziału w obozach wzgl. kolonjach organizowanych przez drużyny czy też zespoły St. H.

W programie: wycieczka do Wisły, Cieszyzna i na czecho-słowacką strone.

Zgłoszenia w terminie do 1 grudnia b. r. jakoteż wszelkie zapytania w powyższej sprawie skierowywać należy do organizatora, dha Szajdzickiego Włodzimierza, Poznań, ul. Matejki 39 — załączając znaczek pocztowy na odpowiedź.

Wieczór listopadowy Pocztowego PW.

Staraniem Okręgowej Sekcji Kulturalno-Oświatowej Pocztowego Przystosobienia Wojskowego odbędzie się w niedzielę, dnia 25 bm. o godz. 19.30 w sali „Pod Lwem” „Wieczór listopadowy” z okazji 16-tej rocznicy wskrzeszenia Państwa Polskiego. Na program „Wieczoru” złożą się: słowo wstępne mgr. Duszyńskiego, występ chóru męskiego Okr. Sekcji Kult.-Oświatowej, oraz odegranie sztuczki scenicznej p. t. „Jego kaprałska mość” — Orwicza. Wstęp bezpłatny.

Przepełniony rower

Chodzi tu o imię pana Wiktora Orłowskiego z Solca Kujawskiego, który mimo swoich 33 lat życia jest człkiem o tyle lekkomyślnym, że potrafi bez specjalnych skruchałów przepić rower, co w dzisiejszych czasach jest chyba tyle warte, ile dawniej koń z rzedem, czy pomniejszy folwark. Ale z tem nie byłoby jeszcze najgorzej, gdyby pan Wiktor przepił swój rower. Ponieważ jednak po zrobieniu „cechy” na 60 zł. w jednej z restauracji przy Placu Piastowskim zastawił on rower pożyczony mu wspianolomyslnie przez p. Marję Zielińską, przeto za t. zw. w języku prawniczym sprzeniewierzenie — zasiadł on na ławie oskarżonych. Było to właśnie wczoraj — w Sądzie Grodzkim w Bydgoszczy. Pan Wiktor Orłowski „zafasował” dwa miesiące, ale to bezwzględ-

Koronowo

— **Uroczystość Zw. Strzeleckiego.** W nadchodzącą sobotę i niedzielę (dn. 24 i 25 bm.) Oddział Z. S. w Koronowie obchodzić będzie uroczystości obchod powstania Listopadowego, połączony z uroczystością 2-lecia istnienia Oddziału. Nad obchodem tym przyjął laskawie protektorat p. starosta powiatowy dr. Stefanicki, a komitet honorowy tworzy grono znanych działaczy społecznych z Koronowa, Bydgoszczy i powiatu. Program uroczystości przedstawia się następująco: dn. 24 bm. o godz. 16.30 przystąpienie członków Oddziału do wspólnej spowiedzi, o godz. 19 — capstrzyk. Dnia 25 bm. o godz. 6 pobudka, 9.30 — msza św. w kościele poklasztornym, wspólna komunia św., godz. 10.45 — defilada i złożenie przyrzeczenia strzeleckiego przez członków Z. S., godz. 11 — śniadanie w świetlicy Z. S., godz. 16.30 Akademia na sali w Grabinie, godz. 19 — zabawa taneczna.

GAWĘDA Z MARYNARZAMI.

U wschodniego sąsiada**Interesujące wynurzenia oficera sowieckiego okrętu handlowego „Friedrich Engels” w Gdyni**

Szczęście mi dopisało. Niezawsze bowiem podczas pobytu okrętów sowieckich w Gdyni zdarza się sposobność odbycia tak ciekawej rozmowy, jaką ostatnio miałem z oficerm statku motorowego „Friedrich Engels”. Marynarze sowieccy odznaczają się z reguły wielką wstrzemięźliwością w słowach. Wiadomo skąd to wypluwa. Rozwinęły silnie system donosielski pod którego grozą ustawicznie żyją — nie pozwala na wypowiedzanie jakiegokolwiek własnej myśli, choćby nawet była nieszkodliwą dla obecnego regime'u Z. S. R. R. Podczas odbytej rozmowy, która zresztą obfituje w jaskrawe momenty „propagandowe” — musiałem wszakże dotknąć najprawdopodobniej także czułych strun duszy reprezentanta wschodniego sąsiada, skoro z ust jego padło wiele ciekawych i do pewnego stopnia rewelacyjnych wynurzeń, stojących znacznie poza ramami normalnych pogawędek.

Jak zwykle moim punktem wyjściowym były sprawy gospodarcze, jako że nigdy nie budzą podejrzeń.

— Ożywienie stosunków handlowych Rosji z rozmaitymi państwami Europy oraz Ameryki, zwłaszcza w ostatnich latach — wskazuje na poważne zmiany, jakie dokonały się wewnątrz tego kraju — rzucam.

— Oczywiście. Zniszczona przez wojnę światową oraz rewolucję, Rosja miała do odrobienia wiele. Początek jest już wszakże uczyniony. Pierwsza „piatiletka” dokonała kompletnej przebudowy gospodarczej kraju przez zaprowadzenie tzw. kolektywizacji rolniczej. W tym czasie stworzyliśmy również u siebie przemysł wojenny, aby uniezależnić się w obronie kraju — od zagranicy. Druga „piatiletka”, która trwa obecnie ma znowu za zadanie: ugruntowanie podstaw okresu minionego z równoczesnym dążeniem do rozbudowy małego przemysłu.

Mielimy i mamy jeszcze wiele trudności do pokonania; wierzę jednak, że usuniemy je wszystkie.

— Co może mi Pan, Panie kapitanie powiedzieć o stosunkach handlowych Z. S. R. R. z zagranicą?

— Zagranicę wywozimy bardzo wiele, zwłaszcza drzewa oraz rozmaitych surowców naturalnych, jak upatyt, sól potasowa, ropę itd.

Przywozimy za to dużo maszyn, części do nich oraz masę rozmaitych innych artykułów, głównie technicznych.

Handel prowadzimy na zasadzie kompensacyjnej.

— Jaką rolę w tych stosunkach odgrywa sowiecka flota handlowa?

— Jeśli chodzi o eksport, okręty sowieckie, wywożą dotychczas 15 proc. wszystkich ładunków. Jest to naturalnie mało. Wskutek tego za frachty płacimy wielkie sumy przedsiębiorcom zagranicznym. Żeby tego uniknąć, powiększamy stale tonaż naszej floty. Budujemy okręty we własnych stoczniach: w Leningradzie, oraz nad morzem Czarnym: Dużą ilość statków kupujemy również zagranicą. Od wiosny br. np. do dzisiaj flocie naszej przybyło 25 jednostek morskich. Wskutek tego rodzaju zmiany sytuacji spodziewamy się w najbliższym czasie opanovać eksport towarów własnymi statkami w 30—40 procent.

— Jak prosperuje port w Leningradzie?

— W sezonie letnim tj. w okresie normalnie rozwiniętej żeglugi, w przystaniach Leningradu przebywa dziennie 180 — 200 okrętów rozmaitych narodowości. Spotkać tam można wtedy banderę zarówno angielską, amerykańską, niemiecką, jak i duńską, polską, szwedzką, łotewską oraz cały szereg innych.

— A więc powracają znowu przedwojenne czasy pomyślnego rozwoju stosunków morskich między wami a innymi narodami? — rzucam.

— Tak jest — odpowiada oficer i równocześnie dodaje z uśmiechem:

— Mimo, że jesteśmy państwem komunistycznym, interesują się nami prawie wszystkie kraje. Dla mnie jest to wszakże rzecz zrozumiała, bo każdy chciałby coś zarobić zwłaszcza dziś, w okresie ogólnego kryzysu.

Rozmowa zbacza na tematy polityczne, które w ustach mego interlokutora znajdują wbrew moim oczekiwaniom, pełen oddźwięk. Potrącam o sprawy wiecznych awantur zbrojnych na Dalekim Wschodzie.

Restauratorzy bydgoscy w trosce o swój byt**Z ostatniego plenarnego zebrania Tow. Restauratorów**

Ostatnie plenarne zebranie Towarzystwa Restauratorów w Bydgoszczy, które odbyło się ub. czwartku w kawiarni „Bristol” u p. Zyg. Ciurka — zgromadziło nadzwyczaj liczną grupę właścicieli przedsiębiorstw gastronomicznych, co można sobie wytłumaczyć chyba tem, iż bydgoscy restauratorzy znaleźli się w tarapatkach, jakie nasuwa im chwila obecna. Zebranie zajął prezes p. Teodor Koczerka, udzielając po odczytaniu przez p. Domagale protokołu z ostatniego zebrania głosu p. inż. Banaszki, który wygłosił obszerny referat o znaczeniu i kon-

sumpcji gazu. Nad referatem tym wywiązała się ożywiona dyskusja, w której restauratorzy domagali się obniżenia cen za koks z bydgoskiej Gazowni Miejskiej, oraz uprzywilejnia ostatnio wprowadzonych ulg za zwiększone korzystanie z gazu dla wszystkich. Zkolei prezes p. Koczerka przedstawił również kwestję obniżki taryfy opłat za zużyty prąd, w której to sprawie interwenjowała delegacja Towarzystwa. Ponieważ tak ilość przyłączeń do sieci oświetleniowej, jak ilość zużytych kilowat-godzin prądu przez zakłady gastronomiczne zna-

cznie zmalała, restauratorzy nawet liczyć nie mogą o potanieniu prądu. Pozostaje im tylko nadal oszczędzać na oświetleniu...

W komunikatach zarządu sekretarz p. Matecki zreferował sprawę aktualnych obecnie opłat za patenty akcyzowe, podając odnośne cyfry za poszczególne kategorie patentów, wraz z dopłatami. Sprawa ta, ze względu na ostatnią uchwałę Rady Miejskiej, mocą której dodatek komunalny do opłat za patenty ma wynosić 150% — wywołała niezmiernie ożywioną dyskusję, sprowadzającą się w ogólności do tego, iż restauratorzy czują się pokrzywdzeni podniesieniem stopy procentowej, postanawiając za pośrednictwem swej Centrali w Poznaniu wnieść do Województwa umotywowany protest. W razie gdyby sprzeciw ich nie zmienił wytworzonej uchwały Rady Miejskiej sytuacji — właściciele restauracji zmuszeni byłiby do podwyższenia wszelkich opłat związanych z udzielaniem sal o 150%, a Tow. Restauratorów wstrzymałoby się od udzielania jakichkolwiek datków na społeczne akcje miasta.

W toku dyskusji zabrał ponownie głos p. Matecki, oświadczając członkom Towarzystwa, iż w związku z nadmiernymi świadczeniami i opłatami podatkowymi z dniem 1 stycznia przyszłego roku zlikwidowane zostaną w Bydgoszczy pozostałe cztery destylarnie wódek gatunkowych, których miasto nasze dawniej liczyło aż 27. Około 30—40 robotników straci pracę.

Zarząd podał również do wiadomości członków szczegóły nowej ustawy alkoholowej, znoszącej — jak wiadomo — ograniczenie koncesyjowe. Fakt ten przyjęli restauratorzy z ulgą. Nowa ustawa o sprzedaży napojów alkoholowych znoszą ograniczenia koncesyjne zabrania tylko sprzedawców trunki wyskokowe w szeregach zgóry przewidzianych wypadków, jak np. zabrania sprzedawców wódkę (nawet w butelkach) osobom nieletnim, na kredyt, weksle, pod zastaw zboża i t. p., oraz na stacjach kolejowych i autobusowych, w dni świąteczne i niedziele w godzinach od 6 rano do 14, w lokalach położonych bliżej niż 100 m. od kościołów, gmachów sądowych i t. d.

Wyrzyk

— Święto Niepodległości. Niezwykle uroczyście uczcił Wyrzyk 16 rocznicę Niepodległości. W sobotę wieczorem wyruszył z przed Szpitala Powiatowego pochód złożony z wszystkich organizacji m. Wyrzyka na Rynek, gdzie po odśpiewaniu hymnu narodowego i odmówieniu modlitwy wieczornej rozwiązał się. Capstrzyk prowadził ppor. Rostek. Uroczystości niedzielne zaczęły się Mszą św. odprawioną przez proboszcza ks. Skrzypińskiego, poczem odbyła się defilada, którą odebrał Starosta wyrzycki p. Piotrowski. Czołogiem dowodził kpt. Januszewski. Zakończeniem święta była podniosła akademia, na której program złożyły się przemówienie p. Starosty Piotrowskiego, piękna deklamacja p. Rudnickiej, doskonały referat p. insp. Bujakiewicza oraz popisy muzycznie-wokalno.

— Ślubowanie Legionu Młodych. Ub. niedzieli odbyło się w Wyrzyku zaprzysiężenie nowych członków L. M. Imieniem Komendy L. M. przywitał przedstawicieli władz z p. Starostą na czele, delegatów bratnich organizacji oraz licznie przybyłą publiczność, leg. Kończak. Dobrze opracowany referat ilustrujący obowiązki oraz wartość prawdziwego legionisty wygłosił komendant obwodu leg. Rodziewicz. Zkolei kandydat Dobrasz odczytał deklarację ideową, poczem przystąpiono do aktu ślubowania. Zaprzysiężonych legionistów powitał kier. kursu kand. mgr. Dubis.

Po złożeniu serdecznych życzeń, które zapoczątkował p. Starosta, zakończono uroczystość odśpiewaniem I. Brygady.

Wypadek inż. Tychoniewicza**podczas inspekcji prac przy naprawie bulwaru**

Podczas obchodu prac wykonywanych pośpiesznie przy naprawie bulwaru w okolicy mostu Gdańskiego, kierownik Państwowego Zarządu Wodnego p. inż. Tychoniewicz uległ skutek obsunięcia się kamienia do rzeki, niebezpieśliwemu wypadkowi. Wypadek

nastąpił w chwili, gdy inż. Tychoniewicz zamierzał skoczyć na kamień, przy- czym głaz uśunał się do rzeki. W konsekwencji upadku p. inż. Tychoniewicz musiał się poddać operacji w szpitalu Djakonisek, gdzie pozostanie przez około 3 tygodnie pod opieką lekarską.

Na takim interesie już się niejedyn poparzył

Pan Rajmond Bukowski, 29-letni kupiec zamieszkały obecnie w Starogardzie, a ongiś w Bydgoszczy — nie uczynił nic specjalnie nadzwyczajnego. Poprostu nie! Kupił tylko na splaty w firmie Bowski w Bydgoszczy lustro za 100 zł, wpłacając 10 zł, i obicując resztę spłacił ratami. Nic nadzwyczajnego. Tak przecież robiło tysiące przed nim, a robi jeszcze miliony po nim. Że pan Rajmond z miejsca prawie lustro to sprzedał komuś innemu za 15 zł — to już inna rzecz, ale także nie niezwykłego. Przecież tego rodzaju transakcje potrafił (jak się to również w sądzie pokazało) przeprowadzić taki Gabrysz, który nigdy nie był kupcem, a w dodatku ani nie mieszkał w Bydgoszczy, czy Starogardzie, tylko w jakimś tam Wejherowie.

Albo to, że pan Rajmond (Bukowski rozumie się) kaucję swego pracownika w sumie 200 zł, książkowego Kośmickiego, wlo-

żył do swojego prywatnego portfetu, a następnie wydał i przed sądem tłumaczył się, że pieniądze te policzył sobie tytułem strat wyrządzonych rzekomo przez książkowego w „księgozbiorze” jego dawniejszego interesu księgarskiego! I w tem niema nic nadzwyczajnego.

Tak też orzekł sąd i uznał obydwie oddzielnie rozpatrzone sprawy jako najzwyczajniejsze sprzeniewierzenie, postanawiając skazać go: za interes zrobiony na lustrze na 3 miesiące aresztu, a za interes zrobiony na kaucji również na trzy miesiące. Wykonanie tych kar zawiesił sąd Bukowskiemu na okres 4 lat, pod warunkiem, że zwróci on poszkodowanym ich należności w przeciągu kwartału, a przez okres zawieszenia będzie unikał interesów na raty (zwłaszcza sprzedaży) i kaucyj pracowników.

Nieudała wyprawa po kury**Zgubiły ich buty, które miały im ułatwić powodzenie**

31-letni robotnik Władysław Koszański z Maksymilianowa, ani 36-letni Józef Kowalski, nie czytali nigdy w romansach kryminalnych, jednak jako ludzie dość często z policją mający do czynienia, wiedzieli, że nierzadko powodem wykrycia kradzieży są zwykłe ślady, jakie pozostawiają stopy na miękkim gruncie. Wystarczy np. za takimi śladami pójść, jeden z wyraźniejszych odcisków wymierzyć — chejrzawszy obuwie podejrzanego przekonać się, czy dane przypuszczenia się sprawdzają, czy nie. System ten musiał kiedyś dobrze dopieć któremuś z wymienionych, to też wybierając się z wieczora dnia 23 września b. r. ze sporym miechem przeznaczonym na kury do wsi Wudzyn, w powiecie bydgoskim — obaj owinęli sobie buty szmatami, śmiejąc się w duchu z tego, komu wypadnie ich tropić. W eicholazach tych Koszański z mniej doświadczonym Kowalskim doczłapali się do zagrody rolnika Jana Motylewskiego we Włukach, kierując się za złodziejskim węchem od razu do kurnika, gdzie na kilku grzędach spoczywała we śnie pogrążona rodzina kokosza. Szopa była zamknięta na

klódkę, co Lynajmniej nie zmartwiło nocnych amatorów kurzego rosolu. Szef wyprawy Koszański: dobył potrzebne do uprornia się z klódką akcesoria i zabawiając kolegę wesołymi anegdotkami — nie marnował czasu. Traf chciał, że zbudzony ujadaniem psa właściciel zagrody Motylewski obudził się i nie wiele medytując wyszedł zobaczyć co się święci. Złodzieje wnet też spostrzegli kroczącego ku nim gospodarza, i pobierawszy swoje manatki zamierzali czmychnąć, jednak zawiądy ich... eicholazy, nie mające nic wspólnego z butami siedmiomilowymi. Gospodarz gagatków przytrzymał.

Nolens volens Koszański i Kowalski zasiedli na ławie oskarżonych. W wyniku przeprowadzonego postępowania dowodowego skazał sąd Koszańskiego na 3 miesiące aresztu, natomiast Kowalskiego z braku dowodów — od kary uwolnił. Po odcierpieniu kary Koszański ma zamiar swoje eicholazy ulepszyć, według pomysłów jakie niewątpliwie nasuną mu się w czasie kwartalnych rozmyślań za kratami.

— To są kwestje o niesłychanie wielkim znaczeniu a zarazem mają ciekawe podłoże — mówi mój interlokutor. — Zdaje się, że na zachodzie niezawsze są one dobrze zrozumiane.

— Jak więc według zdania Pana, należy je pojmować?

— Przedewszystkiem abstrahując od wszelkich względów politycznych trzeba zaznaczyć, że całokształt wypadków, rozgrywających się na Dalekim Wschodzie — to walka dwóch ras: łoższej z białą, o ekspansję ludnościową i gospodarczą. Powtarzające się zbrojne wypadki armii chińskiej na południowo-wschodnie połacie naszego kraju, powołanie do życia państwa Mandżukuo oraz ustawiczne zatargi o kolej wschodnią chińską — to prowokacyjna robota Japonii, która dąży stale do powiększenia granic swego państwa na kontynencie Azji. Synowie Niponu, szuchując nas Chinami, które nadają zwykle kłosem ofiarum — chea nam

przy każdej takiej sposobności urwać trochę obszarów. Nasza armja czerwona jest jednak dość silna, aby przeciwstawić się tym zaczepkom. Jeśli miałoby dojść do decydującej rozprawy między obydwoma krajami, to Rosja sowiecka nie obawia się wojny na Dalekim Wschodzie. Posiadamy dziś bowiem dobrze wykwapowane wojsko, samoloty, flotę oraz własny przemysł wojenny.

— Wobec wspaniałego postępu techniki w Japonii walka ta będzie z pewnością nierówna?

— Moim zdaniem są to zbyt dalekie przy puszczenia. Ze względu na nierówną odległość łatwiej bowiem przyjdzie zbombardować samolotami wyspy Japonii, aniżeli japońskim samolotom dotrzeć do głębi naszego rozległego państwa.

— W ostatnich czasach słyszałem wiele o rozwoju przemysłu japońskiego. Czem należy wytłumaczyć to zjawisko?

— Rozbudowawszy znacznie swe życie go-

spodarze, Japonja wciągnęła w jego wir, zwłaszcza w dziedzinie pracy przemysłowej, szerokie warstwy ludności, wśród której znajduje się również nieletnia młodzież. Ta ostatnia jest bardzo tania siłą roboczą. Dopiero przy uwzględnieniu tych momentów zrozumie każdy, dlaczego przy nadmiarze produkcji — kraj ten uprawia tak świetnie rozwinięty dumping. Japonja zalewa swemi towarami cały świat. Jako charakterystyczną ilustrację może stanowić fakt który sam sprawdzałem. Otóż w Holandji sprzedaje się rowery japońskie za 12 guldienów.

Wyczerpawszy temat rozmowy w sprawach Dalekiego Wschodu zwracam myśli nasze na kwestje, obchodzące nas bliżej.

— Polska i Rosja — kończy mój rozmówca — jako wielkie państwa, sąsiadujące ze sobą — dokonują rzeczy wielkich, jeśli w swej pracy pokojowej będą się wspólnie uzupełniały gospodarczo.

E. U.

PŁASZCZE

damskie, męskie, materiały wełniane, bawełniane, jedwabie, przepisowe płaszcze dla uczennic i uczniów, ubrania, swetry, bieliznę, galanterję, wełny do robót i ponczoch i t. d. w wielkim wyborze poleca

Wojciech Mikołajczyk
Gdynia, ul. Świętojańska
Ceny najniższe! 9082 Ceny najniższe!

Podmyśl i zastanów się**Szarady i rozrywki umysłowe**

Przystępując do ogłoszenia czwartej i ostatniej serii naszego pierwszego konkursu szarad i rozrywek umysłowych — zgodnie z przyjętym już zwyczajem — najpierw omówimy rozwiązanie zadań z serii trzeciej (zadania: 7, 8 i 9), a także odpowiemy na korespondencję, nadesłaną do Działu szarad i rozrywek umysłowych.

W pierwszym rzędzie miło nam powitać w gronie konkursowiczów inżyniera **Z. A. pierwszego gdynianina**, który przedstawia się w następującym, zgrabnym i dowcipnym wierszyku, będącym zarazem rozwiązaniem zadań trzeciej serii:

P. T. Panie Węśławie!

„Bardziej boli od języka aniżeli od miecza“!
Lecz jeszcze bardziej mnie doskwiera i jak ogniem pieczę,
Iż pośród rozwiązujących nikogo niema z Gdyni,
Co krzywdę znaczną ambicji drogiego miasta czyni!
Więc śladem tych, co nieca „rewolwy i atentaty“
Dopiero teraz do trzeciej konkursów staje raty
Chmurny jak „październik“ bo o zwycięstwie niema mowy,
Bo tylko dziewięć punktów przynza Węśław dla mej głowy!
Inżynier Z. A. z Gdyni.

Jak wynika z listu inż. Z. A. rozwiązanie brzmi: „Bardziej boli od języka aniżeli od miecza“ (zadanie nr 9), „Atentaty i rewolwy“ (zadanie nr 7), oraz „Październik“ (zadanie nr 8).

Wszystkie trzy zadania były — naszym zdaniem — dość łatwe. Inaczej jednak sądzi o szaradzie, stanowiącej zadanie nr. 7, **p. Moszyński z Torunia**. Powiada on:

Szarada bardzo trudna
ciężka i żmudna,
zanim ją rozwiązałem
dość sobie głowy nałamałem.

Może ma i rację, bowiem nadesłano stosunkowo najmniejszą ilość trafnych rozwiązań właśnie zadania nr. 7.

Naturalnie kwestja „trudności“ zadania jest rzeczą względną. Jedni rozwiązują je z dużym wysiłkiem, inni prawie bez trudu.

P. Wacław Jeszke naprzykład wszystkie trzy zadania rozwiązuje wierszem:

Ze od Aten do Madrytu
Słychać ciągle jakieś wrzenia,
Ze świat obaw swych nie ta,
To szarady nam nie zmienia.
Chociaż krzyczą: „Gwałtu! Rety.
Wola ludów nie da rady,
Woli ludów wprostek stają
Wciąż kłócące się sąsiedzi.
Wysuwają swoje racje
Robiąc ciągle różne wolty,
A tymczasem wciąż się dzieją
Atentaty i rewolwy.

Ren — to rzeka wszystkim znana,
Piza — miasto, w Włoszech słynie,

Kadź — to beczka tak nazwana,
W której woda zwykle płynie.
Ciastkiem będzie słodki piernik,
Rozwiązanie zaś: **Październik.**

Niechaj przed gadaniem próżnym
Každy się zabezpiecza:
Bardziej boli od języka
Aniżeli od miecza.

Warunki naszego konkursu — jak sobie wszyscy zapewne przypominają — przewidują za każde prawidłowo rozwiązane zadanie pewną ilość zgóry ustalonych punktów. To też niesłusznie były zastrzeżenia p. Heleny Śliwińskiej z Grudziądza, która zresztą czas się spostrzegła i choć nie rozwiązała zadań drugiej serii, bierze udział w konkursie. Oto jej list:

Ponieważ z poprzednich zadań Nr. 4, Nr. 5, Nr. 6 nie wszystkie mogłam rozwiązać, nie wysłałam rozwiązania, myśląc, iż redakcja nie przyjmie częściowego rozwiązania. Znalazszy jednak moje nazwisko wśród trafnych odpowiedzi za pierwszą serję, tym razem przesyłam dwa rozwiązania, a błędne Nr. 7 nie wysyłam, gdyż nie będzie mi i tak zaliczone.

Bardzo chętnie będziemy widzieli, jeśli któryś z naszych Czytelników nie zadowolony się tylko rozwiązywaniem umieszczanych przez nas zadań, ale zechce rozpocząć z nami współpracę, i jako autor zadań. To też w odpowiedzi na list p. ptk. J. Moszyńskiej:

Dla „Węśława“ (gdymy przyjmiecie),
Mogę przysiąc Wam szaradę,
A pan Węśław w bogów rzędzie
Siądzie — jeśli da jej radę!

komunikujemy, iż na nadesłanie szarady oczekujemy z niecierpliwością.

Obecnie

PUNKTACJA KONKURSOWA

przedstawia się jak następuje:

W dalszym ciągu prowadzi bezapelacyjnie **p. Jerzy Heliof z Podgórzka**, na którego dobro zapisałiśmy 26 punktów. Za nim uszeregowali się pp. **Wacław Jeszke, Toruń i H. Wichman, Toruń**, którzy zdobyli po 21 punktów. Następnie kroczą pp. **Władysław Moszyński, Toruń 17 pkt; Paweł Monarski, Grzywna 16 pkt; Iks Warum, 16 pkt; R. Mozejko, Bydgoszcz 15 pkt; Leon Godziemski 15 pkt; Helena Śliwińska, Grudziądz 13 pkt; J. Kakoszka, Bydgoszcz 13 pkt; inżynier Z. A., Gdynia 9 pkt; Franciszek Tomaszewski, Tczew 8 pkt; Paweł Dobke, Kruszyn 7 pkt; Pelagja Michalak, Strzelno 4 pkt; Aleksander Chamela, Grudziądz 4 pkt; Iga Piekarska, Toruń 4 pkt; Jan Mroczkowski, Bydgoszcz 4 pkt; Stanisław Szymoń, Bydgoszcz 4 pkt; Józef Mucha, Bydgoszcz 4 pkt; Barbara Kurbisówna, Gdańsk 4 pkt; Walenty Robaszewski, Toruń 4 pkt; Feliks Perschka, Chełmża 4 pkt; Franciszek Reich, Grudziądz 4 pkt.; Antoni Horzica, Toruń 4 pkt; Bronisław Prejbisz, Toruń 4 pkt; Wł. Zbieranowski, Toruń 4 pkt; Jacek Kuczyński, Toruń 4 pkt;**

W. Beszczyński, Toruń 4 pkt; Wł. Prokopowicz, Tczew 3 pkt; Józef Tomorowicz, Toruń 1 pkt; B. Wojciechowski 1 pkt; K. Skowrońska, Chełmża 1 pkt.

A teraz

NOWE ZADANIA

naszego konkursu, których rozwiązania należy nadsyłać do czwartku, 29 listopada r. b. włącznie, pod adresem: Redakcja „Dnia Pomorskiego“, Toruń, Bydgoska 56 (Dział szarad i rozrywek).

ZADANIE 10.

Za rozwiązanie 5 pkt.

- 1) Za nutą gdy się powróz wlecze,
w górach rozciąga się przy rzece...
- 2) Kiedy przy nucie napój płynie,
sensacyj żądry jest jedynie...
- 3) Gdy zaś po nucie dźwięczy nutka,
przemija prędko, bo króciutka...
- 4) Przy nucie gdy stanie **Germanin**,
to — jeśli umiesz — zagrasz na nim...
- 5) A gdy się nuta o pal oprze,
przy piwku nam smakuje dobrze...
- 6) Jeśli ci nuta da co nawet,
będzie to marne i niemrawa.
- 7) Przy nucie gdy ptak z szatą szarą,
to się nam przyda w czas pożaru...

Słowa podkreślone zastąpić właściwymi sylabami, a rozwiązanie umieścić na końcu każdego z dwuwierszy.

ZADANIE 11.

Za rozwiązanie 3 pkt.

Zbyszek zbierał przez cały rok pieniądze do skarbondki, na zakupno mundurka i płaszcza. Aż wreszcie nadeszła chwila, kiedy trzeba ją było otworzyć.

W skarbonce znalazł ogółem sto sztuk rozmaitych monet: po 5 zł, po 1 złotym i po 20 groszy. Po przeliczeniu pokazało się, że wszystkie te monety przedstawiały razem wartość stu złotych.

Ile zatem było wśród nich pięćzłotówek, ile złotych, a ile 20-groszówek.

ZADANIE nr. 12.

Za rozwiązanie 1 pkt.

Dobromil, szydęca, wywłaszczenie, snycerstwo, Podole, kilimek, niżnik, cukiernia, Modzelewska, opale, kanikuła, porcelana.
Z każdego z powyższych wyrazów należy wyjąć po jednej głosce, które czytane kolejno dadzą rozwiązanie.

CENNE NAGRODY.

W następnym numerze niedzielnym ogłosimy zamknięcie konkursu, równocześnie podając do publicznej wiadomości listę nagrodzonych konkursowiczów.

Pierwszą nagrodą będzie ofiarowany przez nasze wydawnictwo **DETEKTOROWY APARAT RADJOWY**, drugą — **TEKA AUTOLI-TOGRAFJI PAŁATA**, trzecią — **KSIĘGA PAMIĄTKOWA 10-LECIA POMORZA.**

A więc do niedzieli.

W e ś ł a w.

Karjera naukowa
laureata nagrody Nobla w dziale chemii

Tegoroczny laureat nagrody Nobla w zakresie chemii, prof. dr. Harold Clayton Urey urodził się w Ameryce w r. 1893 i odbył studia w uniwersytecie amerykańskim Montana. W r. 1923 uzyskał stopień doktora filozofii w uniwersytecie kalifornijskim. Od roku 1924 do 1929 był profesorem nadzwyczajnym chemii na uniwersytecie Johna Hopkinsa, zaś od roku 1929 wykłada, jako profesor najpierw nadzwyczajny, a od 2-cho lat zwyczajny, na słynnym Uniwersytecie Columbia w Nowym Jorku.

Prof. Urey jest również redaktorem czasopisma „Journal of Chemical Physics”. Na początku roku bież. otrzymał on medal Wollarda Gibbsa, który jest najwyższym odznaczeniem Amerykańskiego Towarzystwa Chemicznego.

Nagrodę Nobla otrzymał za odkrycie izotopu wodoru (wodoru o innej wadze atomowej).

Estonja przyswaja sobie arcydzieła literatury polskiej

Zainteresowanie literaturą polską w Estonii rośnie z roku na rok. W r. b. liczba przekładów dzieł literatury polskiej przewyższała znacznie liczbę przekładów z innych języków europejskich.

Ostatnio ukazały się na rynku estońskim: Zygmunt Krasińskiego „Irydjon” w tłum. Alle Sienkiewiczza „Quo Vadis” (tłum. Skomorowska), 3 i 4 tom „Chłopów” Reymonta, oraz Sieroszewskiego „Dalej Lama” i „Ol-soni-kisań”, E. Goetla „Z dnia na dzień” w tłum. B. Lindego oraz A. Struga „Grób Nieznanego Żołnierza” w tłum. Salu.

Poza tem Pola-Bibliotek zapowiada ukazanie się w najbliższym czasie wyboru pism Marszałka Piłsudskiego w układzie Kosińskiego, poprzedzonego biografją, pióra Sieroszewskiego.

NIEBYWAŁA OKAZJA

eleganckie **KAPELUSZE**

w wielkim wyborze już od **zł. 2,50**

tylko w firmie

Ł. SZPIRO

8943 **GDYNIA, ul. Abrahama 11, tel. 26-05.**

Nieustanna troska Pani...

Uroda kobiety wymaga codziennej pielęgnacji. A nawet nie codziennej, ale nieustannej. Widzimy w tramwaju, autobusie, w kawiarni, jak panie wyjmują z torebki puderniczkę z małym lusterkiem i jak korygują retusz twarzy, ust, a nawet i rzęs.

Najbardziej są cenione w świecie Pań takie kosmetyki, które trzymają się mocno i nie wymagają nieustannych poprawek.

Jednym z takich trwałych kosmetyków jest znany puder paryski **5 Fleurs Forvil**. Jest on niesłychanie miękki, dzięki czemu przylega dobrze, jest wonny, subtelnym, skądada się bowiem z pyłu 5-ciu kwiatów i zdoła cerę w sposób naturalny.

M. G. EBERHARDT.

OFIARA CHIRURGA**POWIEŚĆ SENSACYJNA**

Coś było nie w porządku. Coś się wylamało z normalnego trybu. Robiło mi się zimno, to gorąco i swędziły mnie dionie.

Wyszedłem na drugi piętrze. Azurowe drzwi windy i oszklone korytarzowe zamknęły się zamną łagodnie. Korytarz był pusty. W pokoju Dione paliło się w dalszym ciągu i dochodził z niego szmer ściszonych głosów. Teuber zniknął razem z wózkiem, Lillian Ash poszła do swego pacjenta.

Co teraz?

Zatelefonować!

Ale mara nie ustępowała.

Telefonistka albo spała, albo umarła, albo utonęła, albo uciekła. Grobową ciszę szpitala przerywały tylko szmery z pokoju Dione i harc chrabąszczy. Mój pacjent i dr. Harrigan zapadli się pod ziemię.

Co się stało.

Coś bardzo złego. W tym czystym, pustym korytarzu musiało się stać coś strasznego.

Ręce miałam na biurku przy telefo-

nie, ale krzesło odjeżdżało w tył, a kołano uderzyło o krawędź biurka.

Wstałam z wysiłkiem i pochyliłam się nad posadzką.

Krew!

ROZDZIAŁ III.

Od windy do biurka biegł nierówny, malejący trop odcisków gumowych obcasów: na tle niepokalanie czystej posadzki korytarza, ciemny, czerwony, błyszczący.

Trop moich własnych obcasów, unurzanych we krwi.

Zdaje się, że pierwszym moim odruchem było podnieść nogę i spojrzeć na obcas.

Skoczyłam do windy, otworzyłam drzwi. Na trzecim piętrze nie było dostatecznie jasno. Tu światło padało prosto w drzwi. Koło nich podłoga była czysta. Ale co to za struga, ciemna, błyszcząca struga tam dalej? I co to tam jest obok strugi, tak blisko drzwi, że tylko cudem nie nastąpiłam na nieruchomą rękę?

Musiałam dobrać głosu, zawołać, mo-

że nawet krzyknąć, bo w jednej chwili zobaczyłam obok siebie Nancy, Ellen i Lillian. Wszystkie były trupioblade i mamrotały niezrozumiale. Pochyliły się.

Doktór Harrigan, on, napewno on! Zabity! Nieżywy! W gorsie koszuli, w miejscu, gdzie serce, tkwił trzonek cętkinowskiego noża amputacyjnego, umazany i brudny, widocznie od wilgotnej ręki.

Stałyśmy częściowo w korytarzu, częściowo w windzie, pochylone nad ciemnym, skamieniałym z przerażenia, niezdolnie oddychać. Nagle oszalała postać, w rozwianych fałdach koloru lila, wpała między nas, wydając niezrozumiałe dźwięki.

Ellen, odepchnięta gwałtownie, odskoczyła w tył, a Dione pochyliła się nad trupem i zaraz potem osunęła całym ciężarem na Lillian Ash.

No — wyciągnęłyśmy Dione na korytarz i zaciągnęły do jej pokoju — na łóżko. Któraś frunęła jak biały ptak po amonjaku. Na chwilę straciłyśmy wszystkie przytomność umysłu. Pamiętam chaotyczne zamieszanie, stuk światełek sygnałowych, gdyż przebudzeni hałasem pacjentki chcieli się dowiedzieć, co się stało; trwogę, wstrząs i alarmujące uczucie, że trzeba coś zrobić. Nancy, biała iak płótno, nadbiegła skądś z

amonjakiem. Ellen stała pośrodku korytarza, trzepocąc dziwnie rękami. Twarz miała zielonożółta, oczy wysadzone z orbit. Ja poszłam do telefonu, starając się opanować szczękanie zębów. Lillian Ash stanęła nade mną. Słyszałam jej nierówny oddech i szelest rąk szarpających kołnierz, który ją widocznie dławził.

Nocna telefonistka tym razem odpowiedziała. Wiadomość, jaką jej zakomunikowałam, tchnęła w nią energją głosową.

— Dr. Harrigan nie żyje. Leży w windzie. Tu, na drugim piętrze. Niech pani zaalarmuje dra Kunce'a. Prędko!

Rzuciłam słuchawkę.

— Przed pacjentami ani mru-mru. Powiedzcie, że jakieś głupstwo, cokolwiek. Panno Ellen, do sygnałów. Ręce — spokojnie. Cicho — i do roboty! Spokojnie! Panno Lillian, proszę do sygnałów. Ona nie da rady.

Rozkazywałam bezwiednie. Słowa przychodziły na usta same, dyktowane wieloletnią rutyną, stawiającą na pierwszym planie dobro pacjentów. Ale byłam jak nieprzytomna. Wróciłam do windy, pewnie, żeby się przekonać, czy się czasem nie omyliłam, czy oczy nie wypływały mi poprostu upiornego figla.

Niestety, nie!

Ale gdzie się podział mój pacjent? (Ciąż dalszy nastąpi)

Z całego kraju

Warszawa

WZRUSZAJĄCY DAR WŁOŚCIANINA DLA MARSZAŁKA PIŁSUDSKIEGO.

Do sekretariatu Pana Marszałka Piłsudskiego wpłynął następujący list z powiatu włodzimierskiego:

„Ukochany Wodzu Nasz

Panie Marszałku!

Śród ciężkiej pracy włościańskiej, śród szarych dni niedostatków i głodu, który nieraz przychodzi się cierpieć w swem ubożym życiu, nagle zajaśniał mi promień słońca.

Kopiąc w swem podwórku dół przy wstawieniu kieratu młocarni, miałem szczęście znaleźć krzyż „Wirtuti Militari” z 1831 roku, czasu świetnych walk za niepodległość Polski, z czasów walk: „za naszą i waszą wolność”.

I ten krzyż, tę najwyszą żołnierską nagrodę z czasów minionych, w prostocie swego serca, składam w darze, Tobie, Ukochany Wodzu, składając hołd Najwyższemu Bohaterowi Ojczyzny w imieniu swoim i rodzinnej wsi.

Wierz, że my, chłopcy ukraińskie Wołyńskie są wierni Tobie i Twoim ideałom wielkości i chwały Ojczyzny!”

(Następuje nazwisko i adres.)

10 listopada 1934 roku.

Do listu załączono krzyż „Wirtuti” z r. 1831. Pamiętka ta została umieszczona w zbiorach Belwederskich.

NACZELNIK WIĘZIENIA POSZEDŁ DO... WIĘZIENIA.

Od kilku dni trwający w sądzie okręgowym proces b. naczelnika więzienia przy ul. Długiej 52 w Warszawie, Bronisława Hałubki, zakończył się ogłoszeniem wyroku skazującego. Sąd skazał Hałubkę na 5 lat więzienia za nadużycia dokonane na szkodę skarbu państwa oraz za tolerowanie nadużyć popełnianych przez wyższą służbę więzienną.

Pomocnik Hałubki, kierownik działu gospodarczego, Ołtuszewski, został skazany na 4 lata więzienia, a sekretarz Piaskowski na 2 lata więzienia. Na taką samą karę skazano dostawcę artykułów mydlarskich Pudelskiego, któremu jednak sąd zawiesił odbywanie kary.

B. ROTMISTRZ CARSKIEJ GWARDJI WŁAŚCIELEM DOMU Gry.

Przed sądem w Warszawie stanął Włodzimierz Bubnow, ex-rotmistrz carskiej gwardji, właściciel mieszkania w Al. 3-go

Maja nr. 2, oskarżony o prowadzenie potajemnej jaskini gry. Wraz z nim pociągnięto do odpowiedzialności kilku jego współników.

Bubnow i Czajkowski, maitre d'hotel w eleganckim cociailbarze zostali skazani każdy na 100 zł. grzywny oraz 30 dni bezwzględnego aresztu.

Kwiatkowski, jeden z zaufanych Bubnowa, otrzymał 2 miesiące bezwzględnego aresztu i 200 zł. grzywny.

Na największą karę skazano Brzezińskiego, który sprawował funkcje krupiera. Brzeziński otrzymał 3 miesiące aresztu i 3.000 zł. grzywny.

Łódź

ZABIŁ OJCZYNA I CIĘŻKO ZRANIŁ RODZYNĄ MATKĘ.

Nocej ubiegłej we wsi Borek pow. kaliskiego miała miejsce krwawa tragedia w zagrodzie 40-letniego Stanisława Kuślika, który przed kilku laty ożenił się z wdową, posiadającą dorosłego syna — Stanisława Karolaka. Między małżonkami a Karolakiem wynikały częste spory na tle majątko-

wem. W czasie ostatniego sporu Karolak kilku wystrzałami z rewolweru zabił Kuślika i ciężko ranił matkę. Po dokonaniu zbrodni Karolak zbiegł, został jednak schwytany i osadzony w więzieniu.

Łuck

ECCHA NADUŻYĆ W OKR. URZĘDZIE ZIEMSKIM.

Ogłoszony został wyrok w sprawie, toczącej się od kilku dni przed Sądem Okręgowym w Łucku, przeciwko urzędnikom byłego Okręgowego Urzędu Ziemskiego w Łucku. Sąd skazał b. zastępcę prezesa Okręgowego Urzędu Ziemskiego Jamiolkowskiego na 3 lata, urzędników: Zielińskiego, Abramowicza, Choińskiego — na półtora roku i Sawickiego na 2 lata więzienia. Wszyscy skazani zostali pozbawieni praw obywatelskich na przeciąg 5 lat. Sprawę oskarżonego b. naczelnika wydziału Omichowskiego sąd wyłączył i przekazał do zbadania sądziemu śledczemu. Oskarżony Caruk został uniewinniony. Sąd zasądził powództwo cywilne na rzecz skarbu Państwa w sumie 34.000 zł. Oskarżeni zapowiedzieli apelację.

Podania o bezcłowy wywóz drewna okrągłego

Komisja parytetowa, działająca przy Komitecie Eksportowym Sliaprów i Podkładów ustaliła ostatecznie sposób składania przez eksporterów podań o bezcłowy wywóz drewna okrągłego, jak również sposób wydawania zaświadczeń.

Eksporterzy, chcący wywieźć drewno do Niemiec poza układem kompensacyjnym, winni dołączyć do swego podania deklarację, oświadczającą, że wywożą na własne ryzyko i odpowiedzialność i że z tego tytułu nie będą rościć żadnych pretensyj do organizacji, pośredniczących w uzyskaniu zwolnienia na bezcłowy wywóz.

Należy zaznaczyć, że zaświadczenia, mają być wydawane w miarę zapotrzebowania poszczególnych eksporterów do wysokości przyznanego im bezcłowego wywozu, jednakże po uprzednim udowodnieniu wywieżenia przynajmniej dwie trzecie wydanych przedtem ilości.

**RYGA WAR
GUM..?**

Programy radiowe

NIEDZIELA, 25 LISTOPADA.

Radjostacja Warszawska.

9.00 Audycja poranna. 10.00 Transmisja nabożeństwa z katedry św. Stanisława Kostki w Łodzi. Po nabożeństwie muzyka religijna i popularna na płyt. 12.15 Poranek muzyczny z Starego teatru w Krakowie. W przerwie około godz. 13.00 „Na weselu w Domachowie” — p. Bożena Czyżykowska (Poznań). 14.00 Muzyka salonowa (płyty). 15.00 „Radził Antek Modrakowi jak się nie dać Krzyżoswie”, rozmowa 2 rolników Wielkopolskich. 15.15 Piosenki w wyk. Stefana Witasa (płyty). 15.25 Przegląd rynków produktów rolnych. 15.35 Krótki koncert chóru Juranda (płyty). 15.45 „Co się jeszcze da zaoszczędzić w gospodarstwie”, odczyt. 16.00 „Szabla i duch” — Waława Berenta (fragment). 16.20 Recital skrzypcowy Eugenji Umińskiej. 16.45 „Moja przystoła lotnicza”, opowiadanie dla dzieci starszych. 17.00 Muzyka do tańca w wyk. ork. kameralnej pod dyr. Adama Hermana. 17.50 „Kultura duchowa Słowian” — o książce prof. Moszyńskiego Tadeusza Sinko (Kraków). 18.00 „Teatr Wyobraźni”, nadaje komedię „Karabiniery” L. d'Ambre'a i Denaudy'ego w opracowaniu i tłum. Z. Jachimieckiej. Transmisja z Krakowa. 18.45 „Życie młodzieży”.

5 FLEURS
POUDRE
FORVIL

YONNY PYŁ PIĘCIU
YBRANYCH KWIAKÓW

składa się na doskonały puder roślinny 5 Fleurs. Forvil. Miłki, dobrze przylega, nie szkodzi cerze, nadaje jej świeżość i wdzięk młodości, a przytem posiada subtelny, naturalny i trwały zapach kwiatów.

5 FLEURS POUDRE FORVIL

19.00 Recital fortepianowy Wiktora Łabuńskiego. Transm. ze Lwowa. 19.30 Muzyka lekka w wyk. ork. P. R. pod dyr. Stan. Nawrota. 19.50 Feljton aktualny. 20.00 Koncert wieczorny. Wyk. ork. P. R. pod dyr. Józefa Ozimińskiego i Władysława Ladisa (tenor). 20.45 Dziennik wieczorny. 20.55 „Jak pracujemy w Polsce”. 21.00 „Na wesołej lwowskiej fali”. 21.45 Wiadomości sportowe. 22.00 Skrzynka pocztowa techniczna. 22.15 Koncert reklamowy. 22.30 Manuel de Falla: a) Koncert na klawesyn, flet, obój, klarinet, skrzypce i wiolonczele, b) „Trójkrotny kapelusz” na ork. symfoniczną — płyty z objaśnieniami dr. Emilji Elsnorówny. 23.05 Muzyka taneczna z dancinku „Oaza”.

Motocykle
B.S.A.

SALON WYSTAWOWY - ŚWIĘTOKRZYSKA 13
Telefon 2144

Najnowsze modele na składzie, dogodny warunki.

Jenerała Reprezentacja B. S. A. Cykles Limited E. SYKES i S-ka Sp. z o. o. Warszawa Świętokrzyska 13. Tel. 214-94, 273-77. Prospekty i cenniki na żądanie. Największy skład części zamiennych. Przedstawicielstwo B. S. A. WŁ. KATAFIAS Rynek Nowomiejski 25. 9024

Tylko 2 zł. załącz znaczkami pocztowymi. O materialnie i chęć w przyszłości uniknąć wielu przykrości, napisz natychmiast do słynnego wszechświatowej sławy, jasnowidza, imię, datę urodzenia, stan rodzinny, a z otrzymanego horoskopu dowiesz się Twój przyszłość, jak masz postępować w życiu i jak zapewnić sobie byt. Adres: Jasnowidz, Warszawa, Widok 14 m. 5 a. Osobiście przyjmuje od 10 rano do 8 wiecz. 8932

Telegram!
Nadszedł większy transport szelaku i oddaje

takowy po nader korzystnych cenach jak:
Szelak „Lemon” w gat. prima po zł 4.10 za i kilo
„ TN orange „ II. „ „ 3.70 „
„ TN orange „ II. „ „ 3.55 „
„ biały „ 5.— „

Przy odbiorze oryg. skrzyni ca. 75 kg. proszę zażądać specjalnej oferty. Wysyła się każdą dowolną ilość za zaliczeniem.

Import Szelaku „SUROWIEC”
Bydgoszcz, Grudziądzka 27/33, telefon 1458.
8419

Specyfikacji ziołowe
OSKARA WOJNOWSKIEGO

Ziół przeciwko cierpieniom przewodu pokarmowego — znak słowny „Irotan”
Ziół przeciwko wymiotom, oraz atonii kiszek — znak słowny „Gera”
Ziół przeciwko chorobom płucnym i błednicy — znak słowny „Elmizan”
Ziół przeciwko reumatyzmowi, artretyzmowi, podagrze i ischiassowi znak słowny „Artrolin”
Ziół przeciwko cierpieniom skrofolicznym znak słowny „Tizan”
Ziół przeciwko chorobom nerwowym i epilepsji — znak słowny „Epilebin”
Ziół przeciwko chorobom nerek i pecherza znak słowny „Urotan”
Ziół przeciwko cierpieniom narządów trawienia i wątroby znak słowny „Chogal”
Kąpiele siarkowo-roślinne znak słowny „Sulfobal”

Są do nabycia w aptekach i składach aptecznych.

8536 BROSZURKI INFORMACYJNE Oskara Wojnowskiego o specyfikach ziołowych wysyła **bezpłatnie**

Oskar Wojnowski, WARSZAWA ul. Hortensja 3 m. 4.

3 PRZEBOJE W DZIEDZINIE RADJO
na sezon 1934/1935

NATAWIS-POPULARNY	NATAWIS-REKORD	NATAWIS - ULTRA
GZ 123	GZ 137	GZ 232
odbiornik na sieć prądu zmiennego z wbudowanym głośnikiem.	doskonały odbiornik sieciowy na 3 zakresy fal. Selektyny — głośny	dwuobwodowy odbiornik elektryczny z głośnikiem elektrodynamicznym
Skala z nazwami stacyj	Zł. 250.—	3 zakresy fal — sygnalizacja optyczna — ultra-selektyny ultra-czuly
Zł. 150.—	Łącznie z 4 lampami	Zł. 425.—
Łącznie z 3 lampami		Łącznie z 4 lampami.

NATAWIS

Nowoczesne odbiorniki GS 136 na sieć prądu stałego
Odbiorniki baterijne wyskalowane według nazw stacyj

Demonstracja w pierwszorzędnym firmach radiowych.
9048

GDANSK-WRZESZCZ
w willi, 2 eleg. mebl. pokoje dla 2 osób lub małżeństwa
na stałe lub przejściowo do wyłączenia. Wszelki komfort, własna umywalka, pływająca ciepła woda, pierwszorzędna utrzymywanie.

Wrzeszcz, Uphagenweg 28a, tel. 41313.
9010

Trumny
metalowe, dębowe i sosnowe po cenach bezkonkurencyjnych poleca
Szczepkowski, Toruń,
Kopernika 45, przy gazowni
Dekoracja bezpłatnie. 8638

LIKwidACJA

Wobec postanowionej likwidacji
naszego przedsiębiorstwa

WYPRZEDAJEMY

całkowicie nasze zapasy towarowe jak:

NARZĘDZIA - ŚRUBY - NITY
ŁAńCUCHY-SIATKI-ARTYKUŁY
STAŁOWE-SPRZĘTY KUCHENNE
EMALJE - KRYSZTAŁY - PORCELANĘ - SZKŁO - FAJANS
ALUMINIUM

po cenach znacznie zniżonych.

Towarzystwo Handlowo-Przemysłowe

dawniej C. B. Dietrich i Syn z ograniczoną poręką

w likwidacji.

9054
Telefon Nr. 2 TORUŃ ul. Szeroka 35

Meble wszelkiego rodzaju po cenach konkurencyjnych
poleca

Bydgoski skład mebli

Gdynia 10 lutego 37, Tel. 2047

6440

Fabryka Mebli

właściciel B. SIUDOWSKI

Bydgoszcz, Jasna 11, Tel. 2274.

Włamanie!

Kradzieże i włamania są coraz częstsze. Okres zimowy je ułatwia, o czym świadczy statystyka. Jedyną ochroną przed stratami wskutek kradzieży z włamaniem jest ubezpieczenie, które na dogodnych warunkach i za opłatą minimalnej składki można zawrzeć w naszym czysto-polskim Towarzystwie. Solidna likwidacja szkód, szybka wypłata odszkodowań.

Ubezpieczenia załatwia Oddział w Grudziądzu, ul. 3-go Maja nr. 22.

Poznańsko-Warszawskie Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna w Poznaniu

Otworzyłem
ODDZIAŁ CHIRURGICZNY
w Grudziądzu, przy ul. Ogrodowej 19
dawniej klinika Dr. Kleina, obecnie Dr. Wyrwickiego
i przyjmuję przy ul. Toruńskiej 11
DR. MED. ZAKRZEWSKI
były asystent tytularny kliniki chirurg. Uniwers.
Warsz. prof. Dr. Radlińskiego, były dyrektor Szpi-
tala Powiatowego w Brodnicy.
Specjalność 9070
choroby chirurgiczne i kobiece
Telefon 1011. Telefon 1011

OBWIESZCZENIE PRZETARGU.
Komornik Sądu Grodzkiego w Gdyni rew. IV.
obwieszcza, że w dniu 27 listopada 34 r. o godz.
10-tej na zlecenie firmy „Rawa” sprzedawać będzie
najwięcej dającym za gotówkę w Gdyni przy ul.
Starowiejskiej w firmie „Rawa” 20 beczek kisz-
nych ogórków, które oglądać można na 10 minut
przed licytacją w miejscu wyżej oznaczonym.
Gdynia, dnia 23 listopada 1934 r.
(-) K. Blaszkiewicz, Komornik Sądu Grodzkiego.

L. Nr. 4/34. 9046
POSTANOWIENIE. W sprawie odroczenia wy-
płat kupca Romana Krzemińskiego z Chojnic, Sąd
Grodzki w Chojnicach na posiedzeniu w dniu 22
listopada 1934 postanawia ustalony postanowieniem
z dnia 25 maja 1934 termin odroczenia wypłat prze-
dłużyć o dalsze trzy miesiące to jest do 22 lutego
1935 r.
Chojnice, dnia 22 listopada 1934 r.
Sąd Grodzki.

Km. 1879/34.
PRZETARG.
27 listopada godzina 10 sprzedaje przy ulicy
Grudziądzkiej 37 przymusowym przetargiem za gotów-
kę: 100 kl. tragarzy (dźwigary), 50 szt. blachy
stalowej.
(-) Brunon Duplicki, komornik Sądu Grodzkiego
w Toruniu.

Km. 2031/34.
PRZETARG.
27 listopada godzina 11 sprzedaje przy ulicy
Podgórznej 7 przymusowym przetargiem za gotów-
kę: kocioł do wyrobu ciasta.
(-) Brunon Duplicki, komornik Sądu Grodzkiego
w Toruniu.

Urząd Skarbowy w Toruniu podaje do publicz-
nej wiadomości, że licytację wyznaczoną na dzień
27 listopada 1934 r. w lokalu restauracji „Pod Or-
łem” przy ul. Mostowej nr. 17 za zaległości podat-
kowe b. dzierżawcy Wł. Sachońskiego odwołuje się.
Kierownik Urzędu Skarbowego w Toruniu.
Zl. 1567-9. 9068

Rep. 1802/34 i 1801/34. 9047
PRZETARG PRZYMUSOWY.
Dnia 27 listopada 1934 r. o godz. 9-tej przed poł.
sprzedam za gotówkę najwięcej dającym: 3 ja-
łowki, 6 cielaków, 2 maciory, 23 warchlaków i 16
prosiaków, oszacowanych na łączną kwotę 1.600,—
złoty. Zbiórka licytantów w Grzywnie pow. To-
ruń u p. Wedlikowskiego.
Chelmża, dnia 21 listopada 1934 r.
(-) Gramowski, Komornik Sądu Grodzkiego.

Rep. 1591/34. 9045
PRZETARG PRZYMUSOWY.
Dnia 27 listopada 1934 r. o godz. 12-tej sprzedam
za gotówkę najwięcej dającym: 1 stadnik, 4 ja-
łowki, 3 cielaki, 6 bekonów i 5 warchlaków, oszaco-
wanych na łączną kwotę 1.370,— zł. Zbiórka licy-
tantów w Kamionkach pow. Toruń u p. Harbartha.
Chelmża, dnia 21 listopada 1934 r.
(-) Gramowski, Komornik Sądu Grodzkiego.

Sygnatura: Km. 2745/34. 9087
OBWIESZCZENIE O LICYTACJI RUCHOMOŚCI.
Komornik Sądu Grodzkiego w Tczewie rewiru I.
Mateusz Rogowski, mający kancelarię w Tczewie
przy ul. Strzeleckiej nr. 7 na podstawie art. 602
k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia
29 listopada 1934 r. o godz. 12 w Gołębiewku, pow.
Tczew, mającej p. Macieja Mielżyńskiego, odbę-
dzie się 1-sza licytacja ruchomości, należących do
Karola Mielżyńskiego-Potockiego, składających się
z 1 samochodu osobowego marki Citroen, którego
suma oszacowania zostanie ustalona przez biegłego
w dniu licytacji. Ruchomość można oglądać w
dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczo-
nym.
Tczew, dnia 23 listopada 1934 r.
(-) Rogowski, Komornik. 9081

**MASZYNY
do pisania**
małe i duże, nowe i uży-
wane najkorzystniej
z gwarancją dostarcza
SKORA I S-KA
Poznań 7956
Aleje Marcinkowski 23.

BAZAR MEBLI
(zum Krantor)
Breitgasse 65
Wielki wybór mebli
wszelkiego rodzaju.

Kto
grosz szanuje
i oszczędny bywa,

Zawsze
do prania
Persilu używa.

Persil
Henkel

FUTRA
damskie i męskie oraz błamy i skórki
NAJTANIEJ
w reprezentacji największej wytwórni futer w Wilnie
Skład Futer L. Presman
Gdynia, ul. Świętojańska 63 I ptr.

**CHOLEKINAZA
H. NIEMOJEWSKIEGO**
STOSUJE SIĘ PRZY CHOROBY
PRZEMIANY MATERJI
NA TŁE WĄTROBY
DORÓWNUJE KARLSBADOWI
WARSZAWA, NOWYŚWIAT 5. TEL. 9.74.96
ŻĄDAĆ BEZPŁATNYCH BROSZUR.

— Czy możesz mi wymierzyć bezżębnego
ssaka?
— Tak jest, panie psorzel
— A więc?...
— Moja babunia.

OBWIESZCZENIE O LICYTACJI.
Urząd Skarbowy w Toruniu podaje do publicz-
nej wiadomości, że dnia 27 listopada 1934 r. o godz.
10 w składnicy Urzędu Skarbowego przy ul. Wie-
likie Garbary 2 odbędzie się sprzedaż z licytacji na-
stępujących ruchomości: 7 maneży dużych, 8 mane-
ży mniejszych, 10 siewników, 1 kompresor, 3 śrutow-
niki, 5 piługów, 1 piług teryskibowy, 1 kultywa-
tor, 1 powózka, szafa żelazna, waga stołowa i 1 ka-
sa rejestracyjna.
Toruń, dnia 22 listopada 1934 r.
Naczelnik Urzędu Skarbowego w Toruniu.
Zl. 1563-9. 9067

Naprawę wszelkich
MASZYN ROLNICZYCH
uskutecznią szybko i tanio
Firma „**PEDAB**”
w Toruniu,
ul. Koszarowa 15/17 (1842)

**NOWOCZESNY
SALON FRYZJERSKI**
dla Pań i Panów
Specjalność: Trwała ondulacja
Farbowanie włosów - Zabiegi
kosmetyczne i t. p.
FLORENTYN KUROWSKI
GDAŃSK, Stodigaben 9, I ptr.
w hotelu Reichshof 8491

Składnica
Szkoła Oktennego i Listew
ul. H. Balcerkiewicz 9
Bydgoszcz Grodzka 9

GDANSK
Zabawki
oraz hurtowy skład ga-
lanterji od lat 10 na
miejscu zawsze zaopa-
trzonej w wielki wybór
najrozmaitszych zaba-
wek nowoczesnych.
Ceny
bardzo przystępne.
M. JAKUBOWICZ
Gdańsk, Münchegas-
se 18. Tel. 275 89

GRUDZIĄDZ
Meble
egzotycznych formierów
oraz meble pojedyncze
w pierwszorzędnym wy-
konaniu po bardzo przy-
stępnych cenach, jak i
wszelkie prace wcho-
dzące w zakres stolar-
stwa poleca
Stanisław Adamowicz
Grudziądz, Toruńska 12.
Całkowite urządzenie
mieszkańcowe. 7224

Orzechowe formiery
kaukaskie od 2 zł. za m²
dykty klejone
Spec. dąb i jesion
materiały stolarskie
Gdańsk
Brotbänkengasse 12.
Artur Marshall
G. m. b. H., 8892

8 pokoi
nadające się na biura od
zaraz do wynajęcia. Wiado-
mość: Grudziądz Hallera 23
St. Bronikowski, biuro. 9035

Dywany
chodniki, ceraty, lino-
leum, plandeki, pokry-
cia meblowe w najwięk-
szym wyborze.
Ceny niskie.
Otto Kahrau, Grudziądz,
Sienkiewicza 16. 8358

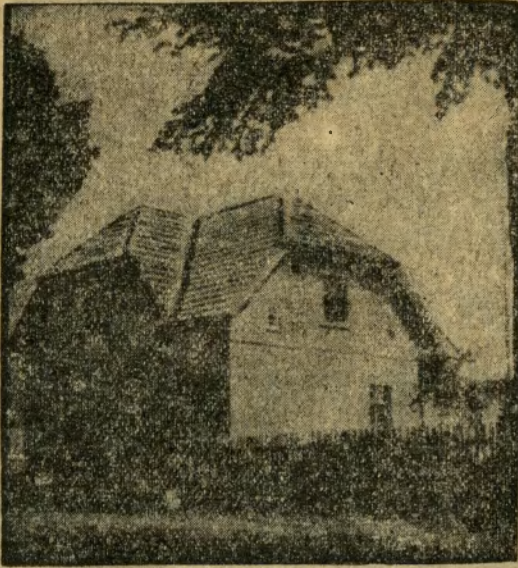
T CZEW
Samochód
„Fiat” sześciuosobowy, typ
507 doskonale utrzymany,
tanio do sprzedania. Zgło-
szenia proszę kierować do
Majątku Małzewko poczta
Rukosin, powiat Tczew.
9088

Budynek
ze składem w centrum mia-
sta do sprzedania względnie
wydzierżawienia. A. Kinder,
Tczew, ul. Mickiewicza 16.
8984

Meble
W solidnym wykonaniu po-
leca najkorzystniej
O. KAHRAU Grudziądz,
Sienkiewicza 16. 8359

Carioca
oraz inne tańce w naj-
nowszy styl uczyć po
powrocie ze zjazdu Art.
Bal. i Naucz. Tańca
w Warszawie. Zapisy na
nowy kurs i lekcje pry-
watne przyjmują codzien-
nie. Aniela Różynska,
Grudziądz, Plac 23 Stycz-
nia 22, m. 2. 8797

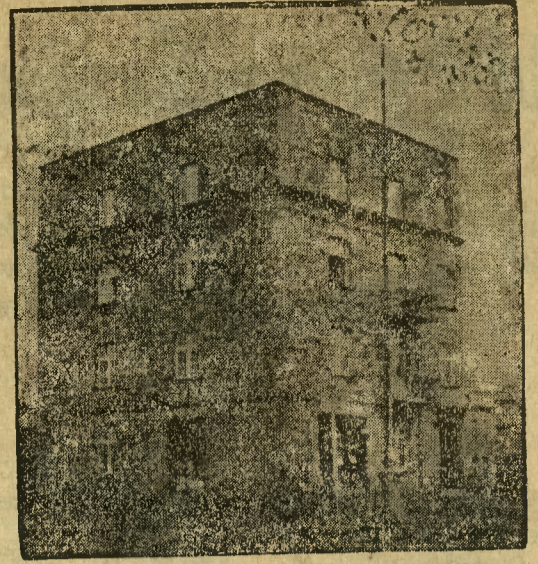
**Największy i najstarszy dom
konfekcyjny na miejscu.**
Poleca na
sezon jesiennie-zimowy
eleganckie płaszcze damskie, w wielkim
wyborze najnowsze modele, pierwszo-
rzędne wykonanie. Płaszcze męskie
i ubrania, powszechnie znane z dos-
konalego kroju i wyborowych gatun-
ków. Wprowadziliśmy futra damskie,
doskonale gatunki, doskonale konfekcj-
nowane.
Ceny rewelacyjnie niskie, rzetelna, fachowa obsługa.
S. HIRSCHFELD
Tczew, Plac Pierackiego Nr. 11.

Nowa budowa naszego członka właśc. domu p. Piotra Kamińskiego, Tczew, Wybickiego 27, pożyczka z 8.000,—

Nowa budowa naszego członka urzędnika kolejowego p. Bernarda Bieszki, Smolno, pow. Morski

Nowa budowa naszego członka p. dyr. C. Kreczego Poznań, ul. Marsz. Focha 188a, pożyczka z 14.000.—

Przedni dom naszego członka stolarza kol. p. Gustawa Bieleckiego, Tczew, ul. Gdańska 56, pożyczka z 18.000,—

Tylny dom naszego członka urz. kol. p. St. Skierniewicza, Tczew, ul. Gdańska 54, pożyczka z 15.000,—

WŁASNA OSADA KAŻDEMU OBYWATELOWI

za pomocą **bezprocentowej pożyczki**

„HACEGE” e. G. m. b. H.

Gdańsk-Oliwa,

Fürstl. Aussicht 15

9443

Tel. 45 504

Dotychczas udzielone pożyczki wynoszą:

zł 1.358.500

Żądajcie bezpłatnych prospektów

Informacyj udziela:

w Grudziądzu p. L. Weiss, Plac 23 Stycznia 31,
w Tczewie p. E. Raduński, ul. Kościuszki 9.

WYROBY

„DAFA”

niedoścignione

zarówno pod
względem ga-
tunku jak i cen

REPARACJE

wszelkich fa bry-
katów obcych

ŁADOWNIA BATERYJ
godziny urzędowania od 8—5

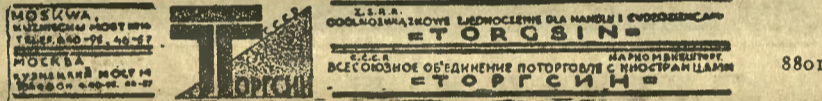
Gdańska Fabryka Akumulatorów

„DAFA”

Gdańsk-Wrzeszcz, telefon 419 76.

Medal srebrny

Ponad 42 lata doświadczenia, z tego 27 lat w pier-
wszorzędnych zakładach w Niemczech. (8558)

„TORGINS” posiada we wszystkich miastach ZSRR gęstą sieć magazynów, za-
opatrzonych w najwyższe gatunki wszelkiego rodzaju towarów eksportowych
i importowych. Z magazynów „Torgsinu” może korzystać każdy odbiorca
przekazy z zagranicy. Przekazy pieniężne na „Torgsin” dla krewnych i przyja-
ciół zamieszkujących w ZSRR. przyjmują Bank Gosp. Krajowego, Powszechny
Bank Kred. S. A. Tow. „Hias” i jego oddziały, Powszechny Bank Związkowy,
Bank Zachodni oraz Oddział Drezdeńskiego Banku w Gdańsku. Firmy: „Biuro
Posyłek” Nowogrodzka 39, Br. Pakulscy Bracka 22 w Warszawie. Listy warto-
ściowe — wszystkie urzędy pocztowe w Polsce. Ceny w Torgsinie są niższe od
zagranicznych. Informacji udziela Przedsiębiorstwo Handlowe ZSRR w Polsce,
Warszawa, Koszykowa 4, tel. 9-58-33 oraz Tow. „Hias” Warszawa, Pl. Grzybowski
10, tel. 2-75-63. 24. XI. — 34 — 4

SKŁAD FUTER G. BALICKI

poleca na nad- **FUTRA DAMSKIE**
chodzący sezon **MĘSKIE**

według najnowszych wzorów i modeli
oraz w wielkim wyborze

BLAMY I SKÓRKI

BYDGOSZCZ

Dworcowa 45. tel. 1338

6190

TORUŃ

ul. Żeglarska 29

Pamiętajcie, że nowoczesne

ZYRANDOLE

znanej fabryki

Żyrandol — Warszawa
po najniższych cenach
(4 płom. z szkłem Mars w drzewie
niklow. Komplet 49.— zł.)

Radjowe aparaty, głośniki i części radjowe,
— w wielkim wyborze po tanich cenach. —

Znaczny wybór modnych artystycznie wy-
konanych abażurów satynowych, z masy papi-
rowej i długotrwałego celonu w różnych kolo-
rach i fasonach.

RADJO COMPAGNIE GRINSPUN & CO
Gdańsk, Töpfergasse 33.
8894 **Wrzeszcz, Adolf Hitlerstr. 4A.**

Najtańsze źródło zakupu
dla odsprzedawców

szpagatów, przędzy rymarskiej i szwskiej, przędzy
jutowej dla powroźników, płócien jutowych, sienni-
ków, plandek nieprzemakalnych, sznurków do wią-
zania worków oraz wszelkich artykułów jutowych.

„KOJULEN” Bydgoszcz,
ul. Podwałe 12, telefon 397. 8323

Wykonujemy wszelkie
prace budowlane
(murarskie i ciesielskie)

F-ma Bracia Wilke
Tczew, ulica Zamkowa nr. 13.
Właściciel Maks Wilke
mistrz murarski i ciesielski. 8106

Po niedoścignionej konkurencji

WYKONUJE
WARSZTAT MECHANICZNY

roboty ślusarsko-blaharskie i konstrukcje budowlane,
oraz instaluje centralne ogrzewania, reparaacje i budowę
pomp. — Złatwia się szybko i fachowo pod gwarancją.

Aleksander Wollenszleger
Tczew, Wąska 27. 8885

Odnaczone na wszechświato-
wych wystawach

PIANINA i FORTEPIANY

zał. w r. 1873 największej pier-
wszorzędnej polskiej fabryki

„ARNOLD FIBIGER”
KALISZ, UL. SZOPENA 9 TEL. 263

przedst. **TUROSTOWSKA - TORUŃ**, św. Ducha 14

Księgarnia Iżdzikowski, Bydgoszcz
Mimo znacznie niższych cen, sprzedajemy na bardzo
dogodnych warunkach. 2401

CHORY ŻOŁĄDEK
JEST NIERAZ POWODEM POWSTAWANIA
NAJROZMAITSZYCH CHORÓB.

ZIOŁA Z GOR HARCU Dra LAUERA
są dobrym środkiem dla uregulowania żołądka, usuwają
obstrukcje, są łagodnym naturalnym środkiem przeczyszczają-
cym, usuwają substancje gnilne, zatrzymujące organizm.

ZIOŁA Z GOR HARCU Dra LAUERA
stosowane również przy cierpieniach wątroby, nerek, kamieni
żółciowych i hemoroidach są chętnie przyjmowane przez chorych.

CHORZY NA PŁUCA

KAŻDY, kto cierpi na KASZEL, BRONCHIT, CHRYPKĘ ZAFLEGMNIENIE PŁUC
oraz KOKLUSZ, powinien natychmiast zabrać się do leczenia.
DOBRYM ŚRODKIEM NA CHOROBY PŁUC OKAZAŁ SIĘ PREPARAT FAGOSOL.
Przy użyciu FAGOSOLU zmniejsza się kaszel. FAGOSOL dostać można we
wszystkich aptekach. Skł. gł. Apteka H. ROSENSTADTA, Warszawa, Plac
Grzybowski 10. 9038

WIELKA SPRZEDAŻ

ZPOWODU LIKWIDACJI SPOŁKI

TYLKO 10 DNI

30% rabatu na materiały płaszczone — 20% rabatu na materiały wełniane i jedwabie. Piótna, inleły, flanelki, aksamity do prania i towary galanteryjne znacznie ceny niższe.

KORZYSTAJ Z OKAZJI!!! **TYLKO 10 DNI** KORZYSTAJ Z OKAZJI!!!

Orcholski i Rosiński w firmie **„BŁAWAT”** Toruń, Szeroka 36.

TORUN

Wskazuje wolne **mieszkania** małe, wielkie. **Przepisuje** na maszynie, wyręcza, załatwia. **Tanio!** Szybko!
„Elabor” Toruń, Piekary 11, w podwórzu. (8833)

Mieszkanie
8-pokojowe komfortowe słoneczne i piętro, odpowiednie dla lekarza dentystry lub na biura, 10 ubikacyj Zgłoszenia, Toruń, Klonowicza 33, m. 5 (9055)

Nowo
otworzony skład poleca po rekordowych cenach, konfekcje—bławaty—galanterię w wielkim wyborze, proszę się przekonać, kupno nie obowiązuje. Biedrko, Toruń, Św. Ducha 21. 9076

Na biuro
poszukuje się 3-pok. lokalu z przedpok. w śródm. na 1 piętrze. Zgłoszenia do red. Gaz. Lud. Toruń, Szeroka 43 9071

Dom
tanie sprzedam J. Lietz, Toruń, Św. Jerzego 59. 9073

Lalki
naprawiam fachowo i tanio oraz sprzedam kilka lalek okazyjnie. Toruń, Kopernika 24 I. ptr. 9074

Koncert
niedziela 25 listopada, piwnia Autentieba, Toruń, Prosta 20. Smaczne obiady, kawa, paczki, obfite kolacje. **Specjalność flaki.** 9075

Skład
12 x 4 m. wielki z mieszkaniami zaraz lub później do wynajęcia. Toruń, Szosa Chełmińska 58. Zygmanowski. 9042

Piekarnię
moją, w pełnym biegu, (po wód starość), wydlerzawie Zgl. Kranz, Rawicz (Wlkp.) 9064

Wszyscy mówią, że najtańszy krawat 9036
kupisz **tylko** wprost z fabryki Toruń, Św. Jakóba 16 Co tydzień nowe desenie

Skórki
kupuje zajęcia, lisie, tełury, kuny i włosie końskie. Toruń, Prosta 16, I p. (9030)

Pośrednictwo
kupna, sprzedaży nieruchomości, wynajmu lokali, reedagowanie wniosków, odwołań sądowych (4829)

Stow. Właścicieli Nieruchomości, Toruń Most Paułowski 1.

Miód
lipcowy pod gwarancją prawdziwy pszczoły bez żadnych domieszek wysyłamy za pobraniem pocztowym 3 kg. 7,50 zł, 5 kg. 11,50 zł 10 kg. 21.— zł, 15 kg. 30.— zł, 20 kg. 39.— zł, koleja 30 kg. 58.— zł, 60 kg. 111.— zł, łącznie z blaszanką i opłatą pocztową, względnie koleją franco miejsce odbiorcze „Paseka” Trembowa Nr. 75/10 Małopolska. Na żądanie nauczymy naszych odbiorców w fabrykacji miodu do picia. 9039

Ukazała się
w druku **NOWELA** do przepisów o kosztach sądowych „Paseka” Trembowa Nr. 75/10 Małopolska. I. 1935 r. w opracowaniu adw. Dera Jaglarza. — Cena 2 zł. — do nabycia w księgarniach. (8999)

Złoto i srebro na raty!
Akwizytorzy do przyjmowania zamówień w całej Rzeczypospolitej — poszukiwani. Pensja, prowizja. — „ETERNITAS” Warszawa, Hortensja 6. (9000)

Farby - Tapety 9052
na cały pokój z białą od 5,85

Froter
w kolorach na wagę 1/2 kg zł 0,85

Mydła
rzadkie 1/4 kg 0,43
rzadkie białe 1/4 kg 0,60

Persil
prawdziwy paczka tylko zł 0,70

Nafta
silniopłomienna I litr. zł. 0,43

Ian Kapczyński
Toruń, ul. Szeroka narożnik Mostowej, ul. Szczytna 15.
Branica, ul. Hallera 7.

Pierwszorządny GABINET KOSMETYCZNY
„KALOTECHNIKA”

Wszelkie zabiegi w zakresie nowoczesnej kosmetyki Racionalne pielęgnowanie, odmładzanie i uduchotnienie urody. Usuwanie zmarszczek, węgrows, przyszczy, brodawek, kurzajek, zbędnego owłosienia, piegów, rozszerzonych por, łojotoku, trądziku, czerw. nosa i innych niedokładności cery. Radykalne usuwanie łupieżu. Przyციennianie brwi i rzęs Sprzedaż kremów, mleczek i t.p. Porady bezpłatnie. 1814
TORUŃ, ul. Król. Jadwigi 5, mieszk. 3.

Instalacje elektryczne
dla siły i światła wykonuje tanio i fachowo zakład elektryczny. **A. GOMOWSKI**, Toruń, Mickiewicza 88. 5431

Rezerwiści Powstańcy Harcerze Sokolli
i wszelkie inne organizacje kupują najtaniej umundurowania w firmie (5538)

Władysław Czyżewski
Wydawnictwa i bielizna Toruń, Wielkie Garbary 12

Zobacz „Kiermasz Świątowy”
Toruń, St. Rynek 30. Ty sięcące artykułów za bezcen, każdy powinien widzieć kto dba o swą kieszeń. Oddziały Poznań, Toruń Gdynia

Wywiadowcze
Adamskiego, Toruń, Sukienicza 4, załatwia wszelkie sprawy, także rodzinne. — Dyskretna obserwacja, zbieranie materiału. 7596

Mieszkanie
pokój z kuchnią, w śródmieściu, całkowite urządzenie, nie z góry, czynsz miesięczny. Adres w „Dniu Pomorskim” Toruń, poś nr. 8992.

Unieważniam
świadcstwo Szkoły Rzemiosł z Aleksandrowa, ponieważ takowe zgubiłem. Franciszek Nowak, Toruń, Mickiewicza 64. 9029

Pianina

T. Bettinga sprzedaje nader dogodnych pianinach. Dla pp. wojskowych i urzędników szczególne ustępowstwa. **Turostowska Toruń, św. Ducha 14. 7917**

RADJODBIORNIKI

Państw. Zakładów Tele i Radiotechnicznych po cenach fabrycznych i na dogodnych warunkach spłaty u przedstawiciela
E. Siwiec
Toruń Żeglarska 31.

Skórki
zajęcze, tełurze i wszelkie inne kupuje **ZYGMUNT BALCEROWICZ**, skład skór Toruń, Żeglarska 21. 8031

Swetry
najtaniej kupisz w Wytwórni Saby Szefflerowej Toruń, Mostowa 9, II. p. (7860)

Gruźlicę
lecz się sposobem profesora Jousseta (Paryż) w Nowym Szpitalu Djakonisk. Toruń Mokre. 8347

Noworodki
żądające trunku przeciwgruźliczego (szczepionki B. C. G.) Polskie Towarzystwo Przeciwigruźlicze Toruń, dostarcza za zwrotem kosztów przesłanki, niezamierzonym bezpłatnie. Wydają lekarze i askuszerki. 8347

Na jesień i zimą

polecamy w bogatym wyborze **Plaszcze**, ubrania męskie i dla chłopców
Kurtki skórzane, futrzane i wełnowe na ciepło podszywce, Wazelskiego rodzaju spodnie, odzież zawodową i sportową. **Plaszcze i mundurki gimnazjalne**. Nasze niskie ceny zdumiewają wszy skłiek.

Bazar Toruński (dawn. G. Buza)
Toruń, Wielkie Garbary. 7699

Uwaga
Okazyjnie kupisz meble jak łóżka, szafy, stoły, i t. d. oraz całe komplety jak połoje stołowe, sypialnie, salony, gabinety, dywany tylko **Dom Kom-sowy** Toruń, Łazienna 9. 8583

75 gr.
dobre białe koszulki damskie, 99 gr. pończochy jedwabne z strzałką. **M. J. Bański**, Skład bławatów Toruń, Szeroka 28. (9086)

Kafle
białe i kolorowe. Cegła szamotowa, drzewczki, płyty, ruszta, piekarniki, poleca najkorzystniej
Józef Podgóski
Toruń, Łazienna 5. Tel. 567. Roboty zdumskie wykonuje solidnie i tanio. 8022

HALLO! UWAGI!
Porcelana
Serwisy do kawy od 6 zł. Serwisy obiadowe od 35 zł. Wyzymaczki, talerze i t. d. „**ZELAZOPOL**” Toruń, Nowy Rynek 18, tel. 442

Dywany Chodniki Firany Art. Meblowe
olbrzymi wybór ceny niskie Dom handlowy
M. S. Leiser
Toruń, St. Rynek.

FUTRA
Toruń, Nowy Rynek 11 m. 2.
Najnowsze fasony najwytworniejszych modeli fasyrych futer wykonuje fasyrowo oraz przerabiam z własnych oraz powierzchni skórek **po cenach najniższych**. Prosimy przyjść się przekonać!! 8350

Pies
wycel przybłąkał się, do odebrania w majątności Tylice, powiat toruński. (9043)

Zakład rytowniczy
szyldy emaljonowane
STEMPLE SZYBKOWITANIO
PIEKUT-KWIAS
Toruń, W. Garbary 11

Dla urzędów i wojska specjalny rabat 9037

Bale
dębowe, bukowe, szprychy. drzewo stolarskie — budowlane **J. REBBE** Toruń, Szosa Chełmińska 23 (9036)

Znakomite
APA
leguminy i budynie
APA leguminy i budynie zachwycają każdego — słynne z dobroci
Każda pani domu żąda 9037 tylko **APY**

Broń
amunicję, przybory myśliwskie, poleca po cenach przystępnych **Pomorska Spółka Myśliwska**, Toruń, Łazienna 12. 8795

JUPY
ubrania płaszcze, bluzy robocze, spodnie kupisz najtaniej w firmie
E. MELERSKI
Toruń, Szewska 12, dom p. Araczewskiego Wielki wybór czapek. 8637

GDYNIA
Dykty
wszelkich rozmiarów po cenach ściśle fabrycznych poleca **Polskadykta Gdynia**, ul. Starowiejska 35 róg 3 Mała tel. 10-68. 8281

Nowo otwarty
zakład gastronomiczny „**Ala Fourchette**”, właśc. **Bracia Krywczko Gdynia**, Szkolna, róg 10 Lutego, tel. 1701 poleca pierwszorzędną śniadania, obiady, kolacje po cenach umiarkowanych. **Kuchnia polska**, francuska i rosyjska. 8102

MEBLE
różnego rodzaju w solidnym wykonaniu po cenach konkurencyjnych poleca **Gdyńska Centrala Mebli**, Gdynia, Starowiejska 40, telef. 26-25. 7127

Kupię
dom lub parcelę. **Szczególne oferty** „Gazeta Morska”, Gdynia pod nr. 1877. 9085

Zgubiona
legitymację osobistą na nazwisko **Marjanna Lewandowska** unieważnia się. 9077

Panna
z gotówką 20.000 poszukuje dohrego męża średniego wzrostu i wieku. Oferty „Gazeta Morska”, Gdynia pod nr. 1875. 9083

Mam
kilka tysięcy gotówki. Proszę o propozycje. Oferty „Gazeta Morska”, Gdynia pod nr. 1876. 9084

BYDGOSZCZ
FUTRA
najpiękniej i najtaniej wykonuje 595 **Stanisław Rudak**, Bydgoszcz, ul. Dworcowa 70. 8990

Nadszedł świeży transport KAFLI
czysty wyrób szamotowy w różnych kolorach i modnych deseniach, które ze względu na zbliżający się koniec sezonu oddamy wyjątkowo bardzo tanio. **BRACIA SCHLIEPER** BYDGOSZCZ, ul. Gdańska nr. 140 tel. 361 i 306

Złoto i Srebro
jako też wszelkie stare monety srebrne kupuje stale **B. GRAWUNDER** Bydgoszcz — Dworcowa 57 (7875) Telefon 1698

Ford
limuzyna w dobrym stanie Bydgoszcz, Jagiellońska 20, tel. 1925. 9080

Torcze
zapędowe, precyzyjne — Fabryka „**HERKULES**” Bydgoszcz, tel. 93. (7626)

KWIT ABONAMENTOWY.

Do Urzędu Pocztowego w

Zamawiam niniejszym abonament*) na „DZIEŃ POMORSKI”, „GAZETA MORSKA”, „DZIEŃ GRUDZIADZKI”, „DZIEŃ BYDGOSKI”, „DZIEŃ TCZEWSKI”, **na miesiąc grudzień 1934 r.** i proszę należność **zł. 2.89** pobrać przez listowego.

Imię i nazwisko _____

Miejscowość _____ Poczta _____

KWIT POCZTOWY

Odbiór kwoty **zł. 2.89** tytułem prenumeraty *) „DZIEŃ POMORSKI”, „GAZETA MORSKA”, „DZIEŃ GRUDZIADZKI”, „DZIEŃ BYDGOSKI”, „DZIEŃ TCZEWSKI” **za mies. grudzień 1934 r.** potwierdzam.

dnia _____

Niestosownie przekreślić.

KWIT ABONAMENTOWY.

Do Urzędu Pocztowego w

Zamawiam niniejszym abonament*) na „DZIEŃ POMORSKI”, „GAZETA MORSKA”, „DZIEŃ GRUDZIADZKI”, „DZIEŃ BYDGOSKI”, „DZIEŃ TCZEWSKI”, **na miesiąc grudzień 1934 r.** i proszę należność **zł. 2.89** pobrać przez listowego

Imię i nazwisko _____

Miejscowość _____ Poczta _____

KWIT POCZTOWY

Odbiór kwoty **zł. 2.89** tytułem prenumeraty *) „DZIEŃ POMORSKI”, „GAZETA MORSKA”, „DZIEŃ GRUDZIADZKI”, „DZIEŃ BYDGOSKI”, „DZIEŃ TCZEWSKI” **za mies. grudzień 1934 r.** potwierdzam.

dnia _____

*) Niestosownie przekreślić.

